

Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
32,90+ 2,10 (GST) = 35 kan. dolarů
Cena 1.41 + 0.09 (GST) = 1.50 dolaru.

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!

J Time
Committed
À dé lai
convenu

Telefon: 416/530-4222
Fax: 416/530-0069
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 14.

(389.)

Vol. 17.

satellite 1-416

Thursday,

July 19,

2007

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Hledání ztraceného světa s Miro Žbirkou!

Atlantída

1. Zem pradávnych slnk
v chladnom tieni tajomstiev
na mapách jej dávno niet
Zem pradávnych slnk
nepoznáš jej žalospiev
a more nevydá viac ten svet
Pod hladinou spí kameň s tvárou naveky
v nehybnom tieni rias
a milenci sú si v tej hĺbke vzdialený
s rukou sa mňa vlas
® Len more cez brány čias
ženie na brehy stĺpy vln
more cez brány čias von vynáša stĺpy vln

2. Zem stratených slnk v oknách blúdia oči ryb
tam hlboko niet kam ujst
zem stratených slnk v oknách blúdia oči ryb
hľadajú klúč od úst
Pod hladinou spí kameň tvár a testament
v nehybnom tieni rias
čas ostal tam stáť očami hviezd sa díva svet
v tej hĺbke je niečo z nás

3. Nepovie nám však viac
kde mŕtvy v ňom bývajú
nepovie nám však viac
čo mestá v ňom skrývajú

Text k *Atlantíde* mně zůstal na mysli po skončení koncertu asi nejpopulárnějšího slovenského zpěváka Miro Žbirky. Jeho poetičnost znovu vynikla, když jsem si ho přečetl na internetu a měl jsem chuť si někde sehnat cedéčko a ještě jednou si tuto písničku poslechnout. Letos jsem si mohl vychutnat dvakrát Žbirkovo umění. Poprvé to bylo na plzeňském festivalu Finále, kdy hrál v dětském muzikálu Děžo Ursinyho *Neberte nám princeznu* (z roku 1981). Podruhé při koncertu v Ukrajinském středisku v Christie Parku.

Zde láska mezi zpěvákem a publikem nebyla na první pohled. Kulturně vyhladovělé publikum totiž milovalo zpěváka dávno před tím než se objevil s dvěma českými hudebníky, kytaristou Janem Ponocným a hráčem na klávesy Janem Kořínkem, na pódiu. Mnozí z diváků byli v sále již hodinu před koncertem. Miro Žbirka vzápětí svou lásku opětoval a byla ruka v rukáve. Když zazpíval poetickou písničku *Múr našich lások*, tak nejednoho z nás postihla jakási nostalgie nad něčím, co je nenávratně pryč. V okamžiku, když zjistil, že v sále je i několik Kanadánů, kteří nerozumí slovensky zazpíval *Beatles* a pak se vrátil ke svému slovenskému repertoáru. Miro Žbirka vstoupil do světa pop-music v druhé polovině osmdesátých let a v popularitě dokázal konkurovat i takovým hvězdám jako je Karel Gott. Při tom v Torontě vystupoval velice skromně. Udělal si čas na své fanoušky i na média. V krátkém rozhovoru jsme se ho zeptali na období, kdy začínal:

ABE: Jak vzpomínáte na období Beatmenů a Buttons, dvou bratislavských skupin, které jsou asi dnes již zapomenuté?

MŽ: Mám velice rád toto období a také zpěváka Dodo Šuhajdu. Pamatuji se, jak byli nesmírně hrdí na to, když Rolling Stones vydali celkem neznámou desku, kterou však já mám stále rád, *Between the Buttons*. Všichni v

JAN PONOCNÝ, MIRO ŽBIRKA A JAN KOŘÍNEK PŘI TORONTSKÉM KONCERTU

Bratislavě si mysleli, že *Buttons* jsou kámoši s *Rolling Stones* a oni se tvářili jako kdyby tomu tak skutečně bylo. Druhá legendární skupina *Beatmen* spíše inklinovali k *Beatles*. Začínali dřív, oblékali se jako *Beatles*, připomínali je ve všem, což bylo na tu dobu fantastické. Z nich se oddělil Děžo Ursiny, s typickým autorským rukopisem, kdy neustále vymýšlel disonanční akordy. Vytvořil skupinu *The Soulmen*, tím se připodobnil spíše skupině *Cream*. Toto období, které jsme si nedávno připomněli v Bratislavě velkým koncertem v PKO, mám velice rád. Dodnes z něho pocházejí krásné písničky jako třeba jsou na desce skupiny *Prúdy Zvonky, zvoňte*. Když to dnes posloucháte, tak tam hraje skvěle Marian Varga s Palem Hamelem. Oba doposud působí. To jsou základy slovenské písně. V té době se vše soustřeďovalo okolo V-klubu. Tehdy jsem tam viděl v patnácti letech známé postavy nejen slovenské kultury jako Jakubiska, ale i Karla Kryla.

ABE: Natočil jste s Děžem Ursinym film *Neberte nám princeznu*. Jak k tomu došlo?

MŽ: Ursiny měl fixní ideu, že musíme něco udělat spolu. Jednou mě obsadil do nějaké epizodní role, kde jsem vyhublý v dlouhých vlasech pouze postával. V tomto muzikálu, o kterém hovoříte mne obsadil do hlavní role a já pak přitáhl ještě Mariku Gombitovou.

ABE: To už je období let osmdesátých...

MŽ: Osmdesátá léta byla o něco snadnější než sedmdesátá. Normalizace byla pro rockovou a beatovou hudbu velice těžká. Tehdy jsme se snažili s Modusem prosadit, ale nešlo to. Měli jsme roční zákaz vystupování, protože jsme hráli na Bratislavské lyře písničku *Úsmev a v Rudém právu* napsali, že jsme se *nalezli v prvcích kosmopolitních*. Tato věta však zapříčinila, že jsme rok nemohli natočit žádné album. První album jsme tedy natočili až v roce 1978. Když se to přehouplo do těch let osmdesátých, tak to najednou začalo být nějak jednodušší. Dnes mně mladí hudebníci nechtějí věřit, že když jsme v té době natočili píseň *Černý květ*, tak se

to přejmenovalo na *Biely kvet*, aby to bylo optimističtější.

ABE: Vidíte rozdíl v hudebním vývoji v Čechách a na Slovensku?

MŽ: Rozdíl byl. Jedno z mých zdůvodnění je, že tomu tak bylo, protože jsme byli blízko Vídně. Byli jsme tedy zasažení rakouskou televizí a hlavně rozhlasovou stanicí Ö3. Pro nás tedy nebylo cestou překládat hity. Přeložit Roda Stuarda do slovenštiny by vypadalo směšně. Pro nás tedy byla cesta tvořit vlastní písně. Měli jsme štěstí, že tam byl Janko Lehotský, který sypal melodie z rukávu. Pak jsem začal i já psát písničky. Tato cesta se pak prosadila i v Čechách, kde se nejprve vycházelo z překladu anglických písniček a nikdo to moc nepoznal.

ABE: V textové oblasti byl takovou velkou postavou Kamil Peteraj...

MŽ: Kamil Peteraj měl neobyčejný záběr. Psal nejen pro mě, ale i pro Pavola Hamela, Janka Lehotského, Mariku Gombitovou. Byli tam i jiní borci jako Boris Filan, Janko Štraser.

ABE: V Čechách však existoval tvrdý underground, skupiny jako *Plastic People of the Universe*, *DG 307*... Bylo něco podobného na Slovensku?

MŽ: Byly tam kapely jako *Bez ladu a skladu*, ale máte pravdu, že v Čechách byl rock víc potlačován. Nebylo to jednoduché ani na Slovensku, ale to, co mělo rockové prvky, to se těžko protlačovalo v Čechách zejména do médií a do televize. Plastici, ti už vůbec nikam nesměli. Ale třeba problémy měl i takový *Pražský výběr*.

ABE: Ironií je, že Plastici hráli Bondyho a ten pak emigroval do Bratislavy...

MŽ: Vývoj šel skutečně překvapivě zvláštním směrem, ale to už jsme v devadesátých letech a téměř v současnosti.

Čas vymezený na rozhovor se naplnil a tak o současnosti, pokud Miro Žbirka přijede, tak někdy příště.

Aleš Březina

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

P.P.I.C. Accounts # 1001583

GST Business # 86957 0572 RT0001

Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

published by ABE

P.O. Box 176, Station „E”,

Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222

Fax: 011-420/274-770-929

E-mail: abe@zpravy.caabe@satellite1-416.comwww.satellite1-416.comwww.zpravy.orgwww.zpravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ

Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 21

Tel.: 274 777 476 nebo 495 269 285

Fax: 274 770 929

Aleš Březina - redaktor;

Advertising rates: 22.00 per inch/col.

1.65 CDN \$ per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 32,90+2,10 = 35,00,

pro ostatní svět CND \$ 50 -, US \$ 45 -

v ČR 600 Kč, na Slovensku 800 SK

PDF elektronicky \$ 22 -

V ČR a na Slovensku 150 Kč (200 SK)

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church); 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 10:00. Středeční biblická hodina v 19:30 (V létě u Aláčů). Rev. Ján Banko. Tel.: 289/242-0635, Internet: <http://www.csbbaptist.com/>

KITCHENER-WATERLOO: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - German Gospel Church, 223 Union St.E.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Margaret Hassler, Pastor, e-mail mkhassler@yahoo.com

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Ne.: 11:00, po a št.: 8:00, út., st. a pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00 a so.: 17:00. Farár: M. Verčimák. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správce: Rev. Libor Švorčík. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: neděle a: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 416/531-4836. Farár: P. Dolinský. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Luteránský kostol sv. Lukáše, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Bohoslužby: 6. mája a 1. júla v 13:00.,

Kat. bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery-neděle 15:00 hodin. Streda 18:00. Duch. správce: Pavel Norbert Rouš, St. Adalbert R.C. Mission, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2. Tel/Fax.: (905) 635-5763.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a Hirchey): 170 Hincley Avenue. Nejbližší bohoslužby: 15. září a 20. října 2007 v 17:00.

Kingston: Kaple Newman House, 192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby: 15. září a 20. října 2007 v 10:00

Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby: 16. září a 21. října 2007 v 11:00.

Vineland: St. Helen's Church R.C. Parish, 4156 Maple Grove Rd.

Na okraj
O sokolování

K napsání této črty jsem byl inspirován (vyprovokován?) jednak poznámkou přítele, že jsem nebyl na letošním Českém a Slovenském dnu na Masaryktownu (neviděl mne v programu *Nové vize*) a jednak úvahou krajanské pracovnice Barbary Sherriffové v dopise přátelům v Českém a Slovenském sdružení.

Na Českém a Slovenském dnu jsem podle svého nejlepšího vědomí a svědomí byl, a dokonce jsem byl - až do hovoru se svým přítelem - přesvědčen, že jsem na něm s torontskou sokolskou jednotou cvičil. Ale jsem ve věku, kdy i moje největší jistoty se nejjistě přikrčí, když na ně někdo vytáhne houfnici. Pro všechny případy jsem příští úterý ráno (kdy je program *Nové vize* opakován) před půl osmou zapnul televizi a

rovnou zamířil na kanál čtyři. A já tam opravdu nebyl. Zahlédl jsem tam několik členů naší jednoty v cvičebních úborech, ale ne sebe. Je možné, že jsem byl na záběru cvičící skupiny, ale nepoznal jsem to. Šlo o jediný záběr, který byl vzat z výšky, dálky a ze zadu a já se ze zadu (zvláště když je to současně také z výšky a z dálky) moc neznám. Tohle není nutně míněno jako kritika kameramana, ani si nestěžuji na redaktory. Každý děláme, co umíme a co můžeme. Během Českého a Slovenského dne se toho stalo moc a na všechno nebyl čas. Naprosto si nestěžuji, že jsem se v programu nezahlédl. Já se za svůj dlouhý život na fotografiích a filmech už párkrát viděl a to, co jsem viděl mne neuchvátilo.

Ale jediný záběr z vystoupení sokolských mužů a žen (a k tomu seshora a z dálky a ze zadu, i když vím, že cvičenci byli uprostřed, diváci na obou stranách a kameraman pouze na jedné)... A to mne přivádí k dopisu Barbary Sherriffové, která soudí, že máme problém přilákat nové členy do sdružení, poněvadž nemáme respekt k své minulosti, protože nám chybí národní hrdost. Domnívá se, že náš krajanský tisk by nám měl připomínat významné události a osobnosti našich dějin. A už jsme u Sokolů...

Před dvěma týdny o účasti Sokolů na odboji přednášel pro seniory Jan Waldauf. Z jeho znamenité přednášky uvádím jen několik čísel, jmen a fakt:

Většina příslušníků československých legií v První světové válce byla členy Sokola.

15. března 1939 německé vojsko obsadilo zbytek Československa; 16. března začal sokolský odboj: sokolská pětka, složená z nejvyšších funkcionářů, úzce spolupracovala s řídicí složkou národního odboje "Obranou národa" (velitel generál Josef Bílý/Sokol, zemský velitel na Moravě Gen. Hugo Vojta/přeborník vinohradského Sokola, oba popraveni 30. září 1941). Do konce října 1941 popraveno na 300 odbojových pracovníků, včetně náčelníka ČOS, Augustina Pechláta.

Ze 7. na 8. října 1941 Gestapo zatkl přes 1,000 sokolských činovníků, z nichž se vrátila jen hrstka.

V noci z 28. na 29. prosince 1941 bylo v Protektorátu vysazeno 7 čs. parašutistů (jeden z nich, Slovák Jozef Gabčík, byl členem Sokola) s posláním likvidovat generála SS, říšského protektora Reinharda Heydricha. Po atentátu 27. května 1942 bylo zatčeno 3,189 lidí, z nichž 1,585 bylo popraveno.

Ukrýváním parašutistů byla pověřena skupina "Říjen", složka sokolské odbojové organizace "Jindra", která zajistila úkryt i v pravoslavném kostele Cyrila a Metoděje v Resselově ulici. Proti sedmi parašutistům (všichni zahynuli) bylo nasazeno 757 příslušníků dvou oddílů SS a několik desítek

Z LETOŠNÍHO ČESKÉHO A SLOVENSKÉHO DNE - NA SNÍMKU V. TICHÉHO STOJÍ JOSEF ČERMÁK V PROSTŘEDNÍ ŘADĚ ZA JANEM WALDAUFEM

Česká televize Nová vize

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin

opakování v úterý v 7:30 hodin

na stanici OMNI 1 (V Torontu kanál 47/kabel 4, 101 a 804)

E-mail: slepckovam@sympatico.ca

Slovenská televize Slovenský svet

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:30 hodin

opakování v úterý v 8:00 hodin

na stanici OMNI 1 (V Torontu kanál 47/kabel 4, 101 a 804)

E-mail: katarina@creativepostinc.com

Infomační a imigrační středisko ČSSK

Porady a ověřování dokladů po předchozím zavolání

Poštovní adresa je:

P. O. Box 564, 3044 Bloor St. W., Toronto, Ont. M8X 2Y8

Tel.: 416/925-2241, fax: 416/925-1940

E-mailové adresy: Ústředí: ustredi@cssk.caTorontská odbočka ČSSK: Toronto@cssk.caWebová adresa ČSSK: www.cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00, pátek: 16:00-18:00.

Tel.: 416-431-9477

Satellite 1-416 jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin.

Jsmo přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění. Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskusí sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through the Publication Assistance Program (PAP) towards our mailing costs.

Canadian Heritage

Patrimoine canadien

CZECH TOURISM CANADA

has moved to a NEW location in Toronto.

CzechTourism Canada
2 Bloor Street West,
Suite 1500

Toronto, Ontario M4W 3E2

Tel: 416-363-9928

Fax: 416-972-6991

E-mail:

info-ca@czechtourism.comWebsite: www.czechtourism.com

gestapáků spolu s četou hasičů.

Celkem během války bylo v koncentracích vězněno 12,288 sokolských příslušníků, z nichž 4042 byli popraveni.

Za zmínku snad stojí i to, že Slovenské národní povstání vedli dva Sokolové, generálové Viest a Golián; že předsedou České národní rady (která přijala kapitulaci německé armády), byl Sokol profesor Albert Pražák a předsedou Slovenské národní rady Sokol Vavro Šrobár, stejně jako Sokoly byli i Pavel Blaho, gen. Mikuláš Ferjenčík, Jan Opletal a profesor Vladimír Krajina...

Ale i to postačí, abychom si udělali, jakkoliv povrchní, obrázek, o významu Sokolstva pro náš národ. Tak snad přece jenom si vystoupení Sokolů (s malými výjimkami vystoupili na každém Československém i Českém a Slovenském dnu) zaslouží víc, než jeden ne právě reprezentační záběr. Jestliže nějaké hnutí modelovalo národní charakter v devatenáctém a v první polovici dvacátého století, bylo to, myslím, sokolstvo.

Čas samozřejmě nestojí. Československý i později Český a Slovenský den v době, kdy v minulém století vládli sovětští místodržící, měl jinou náplň i jinou formu než ten, který se vyvíjel po devadesátém roce minulého století a zvláště ten letošní. Ten dřívější byl formálnější, konal se v neděli, během projevů a vystoupení skupin bylo koupaliště zavřeno a ostatní činnost omezena. Obsahem tyto dny byly slavnostní, jakýmsi opakovaným projevem vzdoru i naděje. Ten letošní - jako už několik posledních - se konal v sobotu, byl obsahem

blížeji pouti, bohatý zábavou, programem, komerčně podbarvený. Na tom ovšem není nic zlého. Naše rodná země momentálně není obsazena ani nepřátelskými armádami ani ovládána cizí ideologií. Tak proč bychom se netěšili... Někteří lidé z mé generace přestanou na tyto dny chodit (smrt, stáří, nemoci - letos mi mezi legionáři chyběl Bohumil Jan Moravec, jedna z nejpozoruhodnějších postav naší komunity), někteří dávají přednost tišším zákoutím, jiným třeba vadí, že se mluvilo skoro výhradně anglicky, ale to bylo vždycky problémem. Možná, že bude chodit více lidí, kteří se chtějí prostě pobavit. A proč ne? Každá generace si musí najít svou cestu v přesvědčení, že oni objevili svět. Jako ti před námi a jako my. I tato dnešní se na chvíli opije úspěchy a rozesmutní svými porážkami a pak se ti šťastní s pocitem, že snad nebyli docela darmošlapy vytratit do noci. V mém případě s pocitem vděčnosti, že jsem byl členem nádherné sokolské rodiny.

Čtvero výročí manželů Trávníčkových

Ten titulěk je vlastně trochu nepřesný. Ve skutečnosti Jan Trávníček slaví dvě výročí, jeho paní jedno a oba dohromady také jedno.

Nejdřív se narodil Jan (a to je to jeho výročí). Narodil se 26. června 1927 (před několika málo týdny dovršil osmdesátku) ve vesničce Nasavrti u Chocně, kde jeho rodina hospodařila a Jan si docela rád vzpomíná, jak pomáhal na poli. Zřejmě to s hospodařením myslil vážně, poněvadž dokonce studoval zemědělskou školu. Ale pak se svět zbláznil a z Jana se 6. ledna 1949 stal uprchlík (prověřoval ho známý skautský pracovník Velen Fandrlík) a skončil v táboru Lechfield u Augsburgu, odkud si na jeden rok odskočil na práci do Švýcarska. Možná by zůstal déle, ale nedostal prodloužení povolení, vrátil se do Německa, potom odjel do Austrálie a nakonec (k našemu prospěchu) 15. května 1957 (druhé Janovo výročí) přistál v Kanadě. V Kanadě pracoval v účetnictví u několika amerických firem, až se (ale i později) v roce 1976 v Graduate klubu potkal s pěknou a šikovnou mladou ženou z Winnipegu.

Ona mladá žena se narodila (a to je její výročí) 16. února 1937 ve Winnipegu.

Jmenovala se Drucilla Godin a byla učitelkou (později si ještě udělala B.A.). V červenci 1977 se vzali (a to je jejich výročí). Takže letos Drucilla a Jan slaví osmdesáté výročí jeho narození, sedmdesáté výročí jejího narození, padesáté výročí jeho příchodu do Kanady a třicáté výročí své svatby...

Je třeba říct, že jejich život svatbou neskončil - Drucilla učila až do roku 1993 na různých školách nejdříve v Hamiltonu a později v Torontu. Jan, který brzy po příchodu do Kanady vstoupil jak do Sokola, tak do Československého sdružení v Kanadě (a také tancoval s Janem Kunovjankem, Janem Červeňákem a Oldřichem Bobkem ve skupině Moravských Slováků), 14. února 1981 vstoupil do Masarykova ústavu (spolu se stodolarovým šekem). O dva roky později byl zvolen předsedou této organizace a vzorně ji vedl dvacet roků, během kterých se zvláště zasloužil na Masaryktownu o vybudování residencí, kde také se svojí ženou žije.

Dostalo se mu řady vyznamenání: Masarykovy ceny Českého a Slovenského sdružení v Kanadě (1996), Pozvání do kanadského parlamentu při příležitosti návštěvy prezidenta Havla (1999), Certifikátu města Toronta za dobrovolnou práci (2002), 2003 Gratias Agit (vyznamenání českého ministra zahraničních věcí za zásluhy o dobré jméno České republiky), 2004 zasazen na jeho počest strom na Masaryktownu. Ale Janovi se možná bude nejmíc zamlouvat lavička, kterou v parku Masaryktownu dala na počest jeho osmdesátky umístnit Drucilla.

Milá Drucillo, milý Jane, k Vaším narozeninám, k výročí Janova příchodu do Kanady i k výročí Vaší svatby Vám upřímně blahopřejeme. Všechna výročí jsme s Vámi oslavili ve Vašem domově na Masaryktownu 7. července 2007.

Josef Čermák

Omluva

V minulém čísle jsme dvakrát uvedli jméno dcery Dr. Milady Horákové jako Jana Khanová. Dcera Dr. Horákové se ovšem jmenuje Jana Kánská. Je nám líto a moc se omlouváme.

Josef Čermák a Aleš Březina

Kalendář

11.8. (so)

Letní sokolské hry
St. Jacobs

17.8. (pá) 19:30

Písničky z kufru

Loutkové divadlo z Litvínova

Masaryktown

19.8. (ne)

Pouť k Panně Marii

Tábor Hostýn

7.9. (pá) 20:00

8:9. (so) 16:00 a 20:00

9.9. (ne) 16:00

Smíšené pocity

Jana Hlaváčová, Petr Kostka, Carmen

Mayerová

Nové divadlo

Joseph Workman Auditorium,

1001 Queen Street West

13. 9. (čt) 19:30

Zahajovací koncert: Zemlinského kvarteto

Kostel sv. Václava

Mozartova společnost

15.9. (so) 15:30

Zahájení cvičení žactva

Steeles West Gym Club

15. 9. (so) 18:00

Členská beseda a zápis do cvičení žactva

Kostel sv. Václava

16.9. (ne) 17:00

Zemlinského kvarteto

Nokturna na Masaryktownu

27.10. (so) 17:00

Zdeněk Plech a Marcela Groffová

Kostel sv. Václava

Oslava 28. října -Nokturna

15. 11. (čt) 19:30

Přednáška na sokolskou tematiku

Kostel sv. Václava

Whittamore's FARM

Your Farm in the City

FRESH Sweet Ontario

Raspberries

Pick Your Own

Also...

- ◆ Black Currants
- ◆ Red Currants

- ◆ Yellow Beans
- ◆ Green Beans

Pick Your Own Hours

Monday to Friday

8:00 am to 8:00 pm

Saturday & Sunday

7:00 am to 4:00 pm

8100 Steeles Ave. East, Markham

905-294-3275

www.WhittamoresFarm.com

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví Czech Embassy

251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví Slovak Embassy

50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 748-1773
Fax: (613) 748-0699

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal
1305 Ouest Avenue des Pines
Montreal, QC H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117
E-mail: montreal@embassy.mzv.cz

Český konzulát v Torontu

Czech Consulate in Toronto
2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Telefon: 416-972-1476
Fax: 416-972-6991

E-mail: toronto@embassy.mzv.cz

Úřední hod.:

pondělí až pátek 09.00 - 12.00

Honorary consulate of the Czech Republic

Calgary, AB
Honorary Consul: Jaroslav Jelínek
611-71st. Avenue SE.,
Calgary, AB T2H 0S7
Tel.: (403) 269-4924,
fax: (403) 261-3077.
E-mail: jelinek@terramanagement.com.

Vancouver, BC
Honorary Consul: Michael D. Adlem
1055 Dansmuir St., 23 poschodí,
Vancouver, BC V7X 1J1
Tel.: (604) 891-2296,
fax: (604) 683-6498
E-mail: vancouver@honorary.mzv.cz

Winnipeg, MB
Honorary Consul: Wiliam Randa
310-115 Bannatyne Ave.,
Winnipeg, MB, R3B 0R3
Tel.: (204) 942-0981, fax +1 (204) 947-9626
E-mail winnipeg@honorary.mzv.cz.

Honorary consulates of the Slovak Republic

Calgary, AB:
208 Scenic Glen Place N.W.,
Calgary, AB T3L 1K3.
Tel. and Fax: (403) 239-3543,
Mobil: (403) 540-1668, (403) 399-9982
luzanzotto@shaw.ca
Mr. Ludovit Zanzotto, Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Montreal, QC
22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux, Quebec H9B 1W3
Tel.: (514) 421-2972, Mobil: (514) 585-2496
Fax: (514) 421-1583
slovex@sympatico.ca; slovex@slovex.com
Dezider Michaletz, Honorary Consul

Toronto, ON:
1 King Street West, Suite 1202
Toronto, ON M5H 1A2
tel: 416/862-1270 fax: 416/363-3528
michaelm@ontarioclub.com
Michael Martinec, Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Vancouver, BC:
200-247 Abbott St.
Vancouver, BC V5Z 1E4
Tel. & Fax: (604) 682-0991
www.slovakia.org
Hours: Tuesday 14:00-16:00,
Thursday 10:00 - 12:00
Mr. Stanislav Lišák, Honorary Consul
Jurisdiction: British Columbia

Winnipeg, MB:
B-1106 Henderson Hwy.,
Winnipeg, MB R2G 1L1
Tel/Fax: (204) 947 1728
jkdraft@shaw.ca
Mr. Jozef Kiška, Honorary Consul
Jurisdiction: Manitoba

Dr. Petr Munk Chiropraktik

1552 Bloor St. W.
Toronto, Ont.

Ordinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

Tel.: 533-0005

**MEDICAL AND RELAXATION
TREATMENTS
MASSAGE THERAPY
HOT STONE TREATMENT**

**MICHAEL EISNER, RMT,
MASC.**

AT

Mind & Body

Lakeshore Village Integrated Medicine

**TAKÉ NABÍZÍME
NATUROPATIE, HYPNOTHERAPIE,
SHIATSU, YOGU, QIKONG,
REFLEXOLOGII, REIKI,
AKUPUNKTURU A.T.D.**

NĚKTERÉ SOUKROMÉ POJIŠTOVNÝ

KRYJÍ VYBRANÉ LÉČBY!
2921 Lakeshore Blvd West,
Etobicoke – at Islington Ave.
Tel. 416/823-1165, e-mail
michale@sympatico.ca

Translations

**EVA
MESTICOVÁ**

Překlady, tlumočení

Autorizovaná překladatelka

**E-mail:
emestic@hotmail.com
416/922-8786**

Business

ABE

Letáky, brožury, tiskoviny.
Tel.: (416) 530-4222
e-mail: abe@zpravy.ca
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

Canada-Czech Republic
Chamber of Commerce
**Kanadsko-česká
obchodní komora**

**CZECH - NORTH AMERICAN
CHAMBER OF COMMERCE**
909 Bay St. # 1006
Toronto, ON M5S 3G2
Tel./Fax: (416) 929-3432
E-mail: trade@ccrcc.net
www.ccrcc.net

Josef Lněnička: Bál jsem se dědka

Již jako batole jsem se bál muže silné statné postavy, který chodil kolem zmožen alkoholem. Měl takové zakalené oči a já je vidím celý život. Sedával pod stromem na stráni, nebyl žádný chudák, všechno bylo jeho: lom, kde se těžil písek, krásný velký borový les, polnosti, velká stodola a usedlost se zeleně natřenými okny.

Že byl před válkou starostou obce, to mně, batoleti, nic neříkalo. Lidé ale o dědkovi říkali, že má pod čepicí a za ušima. Nechápal jsem, co za ušima má, tak jsem se jednou zeptal maminky, jestli tam má špínu nebo co.

Jakmile jsem dědka zahlédl, utíkal jsem, co mi nožičky stačily a volal: „Křišta Pána, dědek jde!“ a koukal jsem zmizet. Marné bylo ujišťování rodičů, že mi dědek nic neudělá.

Jednou, když jsem zase chtěl vzít do zaječích, jakmile jsem ho zahlédl, plácnul jsem sebou jak široký tak dlouhý. Dědek přišel ke mně a opilým hlasem povídá: „Neboj se mě, broučku, já ti nic neudělám.“

Od té chvíle jsem se ho již nebál, dokonce jsme spolu rozmlouvali. Stávalo se, že při pití kávy nebo čaje maminka říkávala: „Nepij to najednou, odpočivej.“ Potom,

když jsem uviděl dědka „pod parou“, říkal jsem mamince: „Kdyby odpočíval, tak se mu to nestalo.“

Za rakouského mocnářství byl starosta na vesnici mocný úřad. Chodila k němu pošta, platily se u něho veškeré daně i poplatky. A jak říkali předkové: „Komu dal Pán Bůh úřad, dal mu i rozum“.

V chalupě číslo 148 v Budislavi žila početná rodina muzikanta Doležala. Jako mnozí jiní muzikanti odcházel i on s kamarádem Přívratským po několik roků do Vídně k Dunaji a o sezóně hrávali v cirkusovém orchestru. Domů se vraceli na jaře. Se starostou obce vycházeli dobře, starosta totiž dával razítko do vandrovni knížky. Jednou byl v noci u břehu Dunaje přepaden člověk a hrozila mu jistá smrt. Čeští muzikanti byli náhodou nedaleko a Doležal s Přívratským přispěchali přepadenému na pomoc. Zajistili lupiče a navíc zjistili, že zachránili život majiteli cirkusu. On jim z vděčnosti slíbil peněžitou odměnu. Každý měl dostat 200 zlatých, což bylo pro oba chudáky z Čech nepředstavitelné jmění. Ovce nebo koza se dala koupit za 8 až 12 zlatých. Budislavští muzikanti se vrátili po skončení sezóny domů.

Za delší čas opravdu přišlo ke starostovi

400 zlatých. Jména příjemců byla nesrozumitelná, nebylo možno přesně určit, komu obnos náleží. Tak tvrdil starosta, a tomu se muselo věřit. Podle něho obnos určitě nepatřil muzikantům Doležalovi a Přívratskému. Starosta údajně poslal peníze zpět. Starostovu slovu se věřilo. Muzikanti však o slovech starosty pochybovali. Doležal měl chalupu, ale Přívratský ani tu ne, žil s rodinou v podnájmu.

Doležal starostu obvinil ze lži. Prohlásil, jestli si peníze přivlastní, že ho stihne neštěstí. A skutečně starostu neštěstí postihlo.

Jeho osmnáctiletý syn náhle zemřel. Údajně na leukemii. Jeho sestra oslepla, několikrát se mu splašili koně, přitom rozbili povoz a běhali po vesnici jen s předními koly od vozu a ojí.

V chaloupce číslo 148 žijí Doležalovi již ve čtvrté generaci. Stále ji udržují. Od raného dětství jsem do té chaloupky chodil.

Nepamatuji se, jak skončil rakousko-uherský starosta, ale jeho zakalené oči vidím stále před sebou.

Z knihy *Úlomky životů*
Uveřejněno se souhlasem autora

Petr Chudožilov: O zuřivosti a národním odboji

Řidiči, kteří se chystáte na dovolenou ve Švýcarsku: pozor! Za žádných okolností nepřekračujte povolenou rychlost, na dálnici 120, mimo ni 80 kilometrů, místní policie v poslední době pronásleduje amatérské závodníky stále ostřeji obrovskými pokutami a odebíráním řidičských průkazů. Zavinili to *die Raser*, řidiči oddávající se vášni ujíždět co nejrychleji. Naskytne-li se vhodná příležitost a potkají-li se se stejným fanatikem, odehrávají se na dálnicích opravdové soutěže, někdy se smrtelnými následky. Justice rozumně přestala takové nehody považovat za shovívavě posuzovatelný kavalírský přestupek a jen v letošním roce několika těmto divousům - slovo *Raser* je odvozeno od substantiva *die Raserei*, *zuřivost* - vyměřila až šestileté nepodmíněné tresty s odůvodněním, že šlo o trestný čin zabití. Pachatelé nápadně často pocházejí z balkánských zemí, prý se jedná o důsledek tamní maskulinní kultury. „Mám to halt v krvi, svěřila se mi nedávno smutně sebeironicky moje chorvatská známá, která na dálnici jela o pouhých pět kilometrů rychleji než připouští zákon a dostala za to pokutu dvě stě franků švýcarských neboli nějakých tři tisíce šest set českých korun. Spravedlivě podotkneme, že mezi adepty *formule jedna* se často nalézají čistokrevní švýcarští chlapečkové z lepších rodin. Policie si s nimi neví rady, začíná se mluvit o zabavení nebo dokonce sešrotování kriminálního vozidla. Z osobní zkušenosti bych amatérského závodníka popsal jako postpubertálního cholerika trpícího komplexem vlastní sexuální nedostatečnosti, nápadně často nevysoké postavy. Předjede-li mě auto s obrovským pochromovaným vejfukem a řidič na mě vrhne vyzývavý pohled, okamžitě vyjedu se svým maličkým Mitsubishi na odstavný pruh, zapnu nehodová světla a vylezu na nejbližší vhodný strom.

Mizerné zkušenosti se závodníky jsem nasbíral zejména po pádu železné opony v Československu. Z rodinných důvodů jsem tehdy vlastnil obrovský stříbrný *Ford Granada*. Řidiči trabantů, emběček a

dokonce i umělou kůží potažených veverek, trojkolek původně určených výhradně invalidům, považovali za otázku cti předjet nápadný auták se švýcarskou poznávací značkou. „Tak jsem to mámo dneska nandal nějakému Švejecarovi v těch vostrejch zatáčkách mezi Kostelcem a Brodem!“ vykládali doma při večeři. Ekonomický vzestup země doprovázený přílivem kvalitnějších automobilů přinesl na českých silnicích viditelné uklidnění. Největší zuřivci ovšem za starodávna bývali řidiči vládních vozidel, přepravující břichoprdelaté syny a dcery pracujícího lidu z jednoho místa na druhé. Vyskytovali se v kolonách a zmařený lidský život pro ně neznamenal víc než zašlápnutý mravenec. Budiž Bohu žalováno, že tento odpudivý zvyk převzali i někteří jejich nekomunističtí nástupci bez rozdílu politického zbarvení. U Letenského tunelu mě před pár lety vytlačila ze silnice kolona kvílejících a blikajících bouráků, obsazených no, nebudu je radši jmenovat, hanba, fuj!

Naproti tomu krásnou vzpomínku v oboru silniční dopravy mám na někdejšího předsedu vlády Štrougal. V polovině sedmdesátých let jsem dobýval svůj chléb jako řidič čistícího vozidla, lidově nazývaného *smeták*. Jednoho pátečního poledne mě na Štvanici předjela šestsettrojka, možná dokonce už šestsettrináctka, v níž se rozvaloval soudruh Štrougal. Měl na sobě bílý rolák a rukou přidržel hliníkový soudek piva, tak řečené štěně. Vypadalo to, že spěchá na chalupu úplně stejně jako ostatní. Ve vhodné chvíli, když se Štrougal zdánlivě díval jinam, jsem na něj vyplázl z kabiny *smetáku* jazyk, abych se také nějak zúčastnil národního protikomunistického odboje, pokud možno bez většího rizika. Štrougal bohužel moje nesmiřitelné gesto zaregistroval. Zachoval se neočekávaně: místo aby mě nechal zastřelit, taky na mě vyplázl jazyk. Řidič na to šlápl a zmizel. Ale abych se nevytáhal politickými zásluhami: předseda vlády možná nic neviděl a jen se tak olizoval, jak se těšil na to pivo.

Psáno pro ČRO 6. Otištěno s vědomím autora.

Staré zlaté časy...

V minulém čísle se Petr Chudožilov zamýšlel nad tím, jestli svět jeho dětství byl lepší než ten dnešní. Jeho odpověď, že nebyl, mne v první chvíli zarazila. Častokrát se o stejném problému dohaduji i s dalším spolupracovníkem Vladimírem Cíchou z Vancouveru, který má obavy z budoucnosti, z multikulturalismu, politické korektnosti a rostoucí kriminality. Marně mu dokládám statistikami, že kriminalita neroste, ale spíše klesá a že kanadská politika v této oblasti nebyla v minulosti tak špatná, když to srovnáme s ostatními vyspělými státy. Prakticky zde neexistuje rasová nenávisť. Nemáme zde problémy jako například ve Velké Británii nebo Francii či Holandsku.

Jistě i v pražském metru mne a nejen mne, ale i řadu mých známých okradli, což by se mi asi nestalo v dobách, kdy člověka každých padesát metrů perlustrovali příslušníci VB. Kanada je bez náboženského obřadu *perlustrace* stále bezpečnou zemí. Naopak si myslím, že čím méně je restriktivních omezení, tím méně je i trestné činnosti. Zkusme si jen představit, že by nebylo zapotřebí k práci v Kanadě žádného povolení, tak jako tomu je třeba dnes v některých zemích EU pro lidi z nových zemí tohoto společenství. Pokud by někdo sehnal zaměstnání a osvědčil se v něm, zůstal by zde. Pokud by se neuplatnil, s největší pravděpodobností by šel jinam. Totéž se zahraničními dělníky v Čechách. Řada problémů s administrativou však vede k tomu, že se obyčejný člověk svěří do rukou někomu, kdo to s úřady umí a to jsou buď byrokrati nebo mafíáni. Častokrát jsou obě skupiny nápadně propojené.

Pokud tedy mám z něčeho v budoucnosti strach, pak je to něco, co bude vypadat velice pěkně a při tom to budeme velice těžko identifikovat, tak jako to nedokázala rozpoznat většina lidí v padesátých letech.

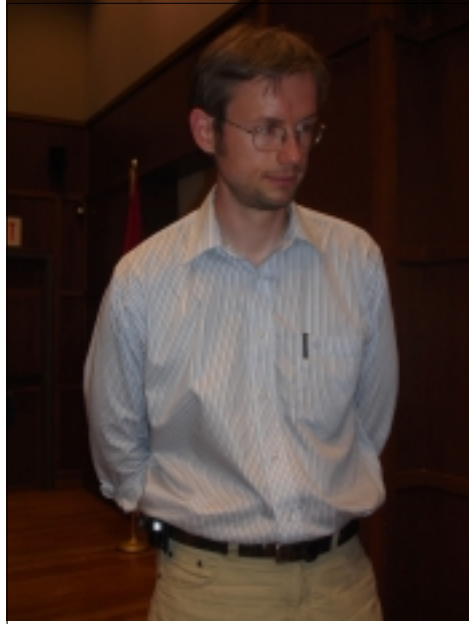
Vraťme se však do minulosti. V předchozím čísle jsme přinesli reportáž o udělení Masarykovy ceny Miladě Horákové. (Správné jméno dcery Milady Horákové je Jana Kánská, nikoliv Khanová, jak jsme uvedli). Zmapovat poslední okamžiky zmanipulovaného procesu a rekonstruovat to, co se skutečně stalo je úkol nadmíru těžký. Jak vlastně k této rekonstrukci došlo jsme se zeptali redaktora Českého rozhlasu Marka Janáče.

MJ: Nejprve jsme museli jít do Národního archivu, dokumenty jsou v archivech Ministerstva spravedlnosti, vyšetřovací spisy jsou v archivu Ministerstva vnitra. V Národním filmovém archivu jsou filmové záběry a v archivu Českého rozhlasu jsou audio-záznamy. Důležité jsou rovněž stenografické záznamy.

ABE: Jsou problémy získat z archivu Českého rozhlasu audio-záznamy?

MJ: Já jako zaměstnanec rozhlasu k nim mám volný přístup, stejně tak jakýkoliv badatel k nim má volný přístup. Stačí vyplnit žádost.

ABE: Jak jsou dokumenty řazeny, jsou digitalizovány?

REDAKTOR MAREK JANÁČ

MJ: Rozhlas digitalizuje, jak nejrychleji může. Ty nejdůležitější věci již jsou zdigitalizované. Patří mezi ně i proces s Miladou Horákovou a s tím související věci. Pokud si ho chcete poslechnout, tak vám do badatelný dají cédéčko a vy si ho můžete poslechnout. Kilometry pásků však nemáme. Domníváme se, že tehdy se natáčelo všechno, což nám potvrdili i někteří pamětníci. Víme například, že závěrečné řeči jsou označené římskými číslicemi XXIII-XXV. My jsme si tedy říkali, co je na těch předchozích dvaadvaceti pásech. Předpokládali jsme, že magnetofon někdy zapli, jindy že byl magnetofon vypnutý. Pak jsme se podívali na stopáž a zjistili jsme, že těch pásků není celkem dvacet pět, ale zřejmě pětadvacet za jediný den. Čili celkově asi 170. To znamená, že se některé magnetofonové pásky někde ztratily.

ABE: Jednalo se o železné pásky nebo magnetofonové?

MJ: Byly to již magnetofonové pásky na materiálu AGFA a byly nestříhané. Kvalita je neuvěřitelně vysoká. Bylo to snímáno dvanácti mikrofony. Udělali jsme výzvu, aby se lidi přihlásili, kdo o těch páscích něco ví nebo aby nás k nim přivedl. Zřejmě již tyto nahrávky neexistují, ale chceme to zkusit.

ABE: Myslíte si, že by existovaly ještě někde jinde podobné nahrávky?

MJ: Můžeme vyloučit jiné archivy, protože Československý rozhlas byl tehdy najat Státní bezpečností. Rozhlas byl servisní službou pro StB a točil i řadu jiných procesů. Od pamětníka pana Vykysalého víme, že byl jako zvukař třeba i v Babicích, kam přijel rozhlas s přenosovým autobusem. Ten autobus zastavil vedle školy a tam se natáčelo. Pracovníci rozhlasu byli hlídáni příslušníky StB se samopaly, aby nedošlo k narušení. StB tedy nedělala nic separátně pro sebe, protože vše měla od profesionálů.

ABE: Bude možné tyto nahrávky dostat přes internet?

MJ: Budeme se snažit dostat celý proces k nejširšímu množství lidí. Zřejmě bude možné to udělat na DVD, ale internet by nebyl ideální, protože se tímto způsobem dokumenty kradou. Filmový archiv by do toho zcela určitě nešel. Rekonstrukce historických materiálů stojí poměrně hodně peněz. Internet může přijít na řadu až v okamžiku, kdy to bude rozšířené do vzdělávacích zařízení, která to potřebují. Navíc se snažíme určitě pasáže rekonstruovat. Nalézt k filmu zvuk z rozhlasu, popřípadě zvuk doplnit podle stenografických záznamů. atd.

ABE: Můžete se obrátit na archivy jiných rozhlasových stanic?

MJ: Oni většinou nic z toho, co my potřebujeme nemají a tak nemáme ani co brát. Zaujala nás konference českých a ruských historiků. Na dotaz, jestli ruská strana něco z těchto procesů vydá, protože při procesech byla celá řada ruských poradců, byla odpověď vágní. Teď nedávno byl prezident Klaus v Rusku a my jsme ho žádali, aby o to požádal ruskou stranu. Pravděpodobnost, že by tam něco bylo je však mizivá.

Přestože se materiály z procesu s Miladou Horákovou zřejmě všechny nenajdou, pomohla tato badatelská činnost nalézt dokumenty z řady ostatních zapomenutých procesů, záznamy o soudech s kulaky při zestátnění družstev, či s ostatními lidmi, kteří byli označeni jako třídní nepřátelé a tím se podařilo i zmapovat atmosféru strachu, která vládla. Padesátá léta jsou minulostí, ale pro nás je důležité, aby podobná totalita třeba v jiném balení se znovu nevrátila, proto je důležité tuto dobu znát a hlavně bránit se proti atmosféře strachu, která manipuluje s lidmi. Nemyslím si, že je nutné vzpomínat na staré dobré časy, ale zároveň je nutné bránit se proti metodám, které tyto staré „dobré časy“ připomínají.

Aleš Březina

Financial

Kursovni lístek

100 Kč	5,15 CDN \$
100 SK	4,40 CDN \$
1 CDN \$	19,42 Kč
1 CDN \$	22,73 SK
1 US \$	1,05 CDN \$
1 EUR	1,47 CDN \$

Toronto Star - 7. 7. 2007

1 CDN \$	20,02 Kč
1 EURO	28,63 Kč
100 Sk	85,80 Kč
1 US \$	21,03 Kč

ČNB- 10. 7. 2007

PRAGUE

FINE FOOD EMPORIUM

CATERING • PRIVATE DINNER PARTIES • ALL DAY BREAKFAST
AUTHENTIC EASTERN EUROPEAN CUISINE SINCE 1968

638 Queen St W Toronto ON M6J 1E4
tel: 416-504-5787 fax: 416-504-5524
catering@theprague.ca www.theprague.ca

827A Bloor St. W.
Toronto, ON M6G 1M1

Vám ponúka
cestovanie do celého sveta
Spolahlivo vybavíme
letenky, pozvanie,
poistenie, nájom auta
preklady
Volejte
Annu Zapletalovou

Tel.: (416) 537-7698

Toto číslo bylo dáno
do tiskárny
16.7.2007 v 19:23
Příští číslo vyjde:
9.8.2007

GRAFIKA • OBRAZY
Jaroslav ROTHBAUER

GALERIE NORA
TRUHLÁŘSKÁ 24, PRAHA 1
TELEFON 224 917 922
www.ramovani.nora.cz

Úterý 10.7.2007 v 19.00h.
Výstava potrvá do 30.7.2007

DENNÍ KRONIKA

3.7.2007

Baťa se obrátil na soud ve Štrasburku

Praha-Euro/Kateřina Menzelová Tomáš Baťa mladší, syn zakladatele obuvnického impéria, žaluje Českou republiku u Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku. Podle informací zpravodajského serveru týdeníku Euro by se měla věc projednávat v dohledné době. Žalobu podal již před více než třemi lety. Baťa chce, aby soud rozhodl o platnosti Benešových dekretů a také o povinnosti státu zaplatit náhradu za znárodněný majetek. Baťa ani jeho právníci se k žalobě nechťeli vyjádřit a tato skutečnost nebyla dosud veřejně známa. Povinnost státu zaplatit náhradu stanovily samotné dekrety, ale nikdy nebyly vypracovány prováděcí předpisy. „Jestliže se potvrdí, že dekrety platí, platí i povinnost státu vydat k nim prováděcí předpisy které určí, jakým způsobem má být provedena náhrada za znárodněný majetek a všichni ti, kterým byl na jejich základě znárodněn majetek, budou mít právo na odškodnění,“ tvrdí advokátka Klára Veselá-Samková. Dodává, že tato povinnost státu není promlčena. „Všechny dosavadní vlády zametaly tento problém pod koberec. Pokud bude stát muset kompenzaci zaplatit, budeme blízko státního

bankrotu,“ domnívá se Veselá-Samková. Vedle Bati se prý na Evropský soud pro lidská práva obrátili ještě další potomci podnikatelů, jejich majetek byl znárodněn a jimž nikdy nebyla vyplacena náhrada. Některé z nich advokátka sama zastupuje. Veselá-Samková navíc upozorňuje, že Evropský soud pro lidská práva již rozhodoval v podobné kauze, která se též týkala odškodnění za znárodněné jmění. Jerzy Broniowski žaloval Polsko o náhradu škody za majetek, který musel opustit při posunutí hranic Polska ve prospěch Sovětského svazu po 2. světové válce. Evropský soud mu dal za pravdu a Poláci byli odsouzeni k náhradě.

13.7.2007

Pribúda ľudí, ktorých nakazili kliešte

BRATISLAVA-sme-Prísť do kontaktu s týmto parazitom môžeme už aj tam, kde to dosiaľ nebolo možné, alebo to bolo ojedinelé. Dnes sa na vás kliešť môže prisť aj v podhorských a horských oblastiach stredného Slovenska.

„V podtatranských kotlinách sa za posledných 10 rokov výrazne zvýšil jeho výskyt. Je to spôsobené klimatickými zmenami. V týchto oblastiach stúpa teplota a viac prší ako v predošlých

dekádach, čo je priaznivé aj pre kliešte,“ povedal Branislav Peťko z Parazitologického ústavu SAV Košice. Tvrdí, že najväčšie riziko ochorenia na kliešťami prenášané choroby je v pahorkatinách na rozhraní nížin a karpatských pohorí. „Je to veľká časť západného Slovenska, takmer cele južné a juhovýchodné Slovensko.“

Parazitologička Markéta Derdaková hovorí, že kliešte sa vyskytujú v podstate všade v zalesnených oblastiach, prípadne parkoch a krovinových porastoch do 600 - 800 metrov nad morom, hoci v posledných rokoch sa ich výskyt zaznamenal aj vo výškach 1000 metrov. Kliešť môže na človeka preniesť dve vážne ochorenia - encefalitídu, čiže zápal mozgu, a lymskú boreliózu.

Igor Stankovič, prednosta Kliniky infektológie Lekárskej fakulty v Bratislave tvrdí, že už od minulého roku pozorujú nárast prípadov jedného i druhého ochorenia. Podľa neho to zrejme súvisí práve s klimatickými zmenami, teplou zimou.

Epidemiologička Viera Jančulová z centrálného úradu verejného zdravotníctva hovorí, že v prvom polroku im nahlásili 13 ochorení na kliešťovú encefalitídu. „Tento počet je vyšší oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roku, ale nesignalizuje to mimoriadnu situáciu,“ povedala. Za celý minulý rok sa liečilo na túto chorobu 91 ľudí, pričom priemer za posledných päť rokov predstavuje 66.

Aj prípadov lymskej boreliózy pribúda. V prvom polroku ich úradu nahlásili 357, čo je medziročne viac, ale ani to podľa Jančulovej nesignalizuje mimoriadnu situáciu. Za minulý rok napočítali 732 ochorení, priemer za posledných päť rokov predstavuje 698.

Vyšší výskyt ochorenia možno dať do súvisu so skorým začiatkom leta, keď „už pomaly v marci dosahujú v prírode teploty nad 8 - 10 °C, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre aktivitu kliešťov“, mieni Jančulová.

Derdaková tvrdí, že nakazenosť kliešťov boréliami je okolo 20 percent, ale môže byť aj 50 v niektorých oblastiach. U kliešťovej encefalitídy je to 1 promile, ale to len v určitých prírodných ohniskách ako napríklad Považie, Nitra, Devín, Slovenský Kras.“

14.7.2007

Neukáznený riadič zavinil ľahké zranění Šáblíkové

Mistryně světa v rychlobruslení Martina Šáblíková se lehce zranila při včerejším tréninku v Příbyslavi, když upadla při marné snaze vyhnout se neukázněnému řidiči, jehož auto zatarasilo cestu.

Navíc z místa odjel, aniž se přesvědčil o stavu české olympioničky. Šáblíková vyvázla z pádu jen se zhmožděným levým zápěstím, naraženým kolenem i loktem a s odřeninami.

Na místě ji ošetřil trenér Petr Novák a úspěšná česká sportovkyně ani nemusela vyhledat lékařskou pomoc. „Ruka mě bolí, ale můžu mluvit o štěstí, že to takhle dopadlo,“ přiznala Šáblíková. „Poznamenal jsem si číslo auta a doufám, že se jeho řidič alespoň omluví, když odjel, aniž zjistil, co se stalo,“ řekl Novák.

K nehodě došlo v okamžiku, kdy členové Novákovy tréninkové skupiny projížděli v rámci cyklistického tréninku Příbyslaví. „Najednou tam z parkoviště vycouvala do silnice Škoda Fabia a zatarasila cestu. Naši jeli v protisměru našťestí pomalu, ale řidič jako by je vůbec neviděl a oni neměli šanci se vyhnout jinak, než že v pudu sebezáchovy popadali na cestě,“ přiblížil nehodu Právu trenér Novák.

Nejhůř z jeho čtyř svěřenců dopadla právě Šáblíková. „Spadla na silnici a nejhůř to odneslo zhmožděné zápěstí levé ruky. Než ji pak stačila zvednout, tak ji řidič přejel konečky prstů a bezohledně ujel,“ vylíčil Novák.

„Martina je zvyklá padat, takže to ani pro ni nebylo nic hrozného. Tu ruku jsem jí zabandážoval hned na místě,“ řekl Novák s tím, že ostatní jeho svěřenci mají jen drobné zhmožděny a oděrky. Protože nedošlo k přímému střetu s autem, policii ani nevolal. „Rád bych ale poprosil řidiče, aby jezdili obezřetněji, když uvidí cyklisty na cestě,“ řekl Novák.

Zranění Šáblíkové by podle něj nemělo ohrozit její start na evropském šampionátu v cyklistice v Sofii. „Je ale možné, že několik dní kvůli té ruce nebude moci trénovat,“ doplnil Novák, který o víkend nechá Šáblíkovou odpočívat doma ve Žďáru nad Sázavou.

Sutton

Rosti Brankovsky

Broker
Jedinečné služby

Pro prodej:

analýza trhu, obchodního trendu, místa, příprava domu pro prodej.

Pro kupce:

denní zasílání nabídky e-mailem, osobní prohlídka nemovitostí, finanční asistence.

Jsem tu pro vás!

Sutton Group-Bayview Realty Inc. Brokerage

416 483-8000 - direct 416 443-9268

www.branksky.com * e-mail: rosti@branksky.com

oprávněný distributor českých filmů uvádí
premierově dramaticko-komediální dvoudílný film

BOŽÍ POLE S.R.O.

s příběhem z prostředí z malého města z podhůří Šumavy a ještě menší letecké firmy Boží pole s.r.o, přináší střípky za života soukromých letců, Tito muži preferují svůj vztah k letadlům, ale hlavně K přátelství a kamarádství a neokázalou romantiku Před honbou za konzumem. Pokud existuje pojem rodinný příběh tak tím je možno označit uvedený film. Je o základních věcech života, o radosti z práce, o velkém přátelství romanticky podbarveném láskou.

Je to příběh jako pohazení, který zachycuje trochu chlapecké ješitnosti, hrdost pilota, život na malém letišti pod šumavskými kopci a poznání, že svět se neskládá jen z velkých letů, ale občas jen z lehkého vznášení. V režii Viktora Polesného hrají J. Schmitzer, M. Etlzer, V. Udatný, Z. Norisová, J. Ježková aj.

Podporujte legální obchod!

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8

Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

E-mail: video.el@videoelcanada.com

www.videoelcanada.com

http://www.videoelcanada.com

E-mail od Petra Mikysky!

Vážení kamarádi!

Sedím v letadle z Toronto a napadlo mne, že bych Vám měl poslat maila. Jak se zdá, Toronto mne nechťelo propustit jen tak - kdosi nastražil bombu na letišti v Heathrow, terminál byl uzavřen a tím pádem letadlo do Toronto neodletělo. A tím pádem taky neodletělo letadlo, kterým jsem já měl letět do Londýna a pak do Prahy. Takže jsem strávil úterní večer sháněním náhradního spojení a celý následující středeční den čekáním na jeden z mála dostupných spojů - přes Frankfurt.

Chtěl jsem říct jen jednu věc, kterou jsem ostatně už mockrát mnohým z Vás řekl: opravdu si moc cením a vážím Vašeho přátelství a děkuji Vám za Vaši pomoc všude tam, kde jsem to já nebo konzulát potřebovali. Byl to s Vámi moc příjemný rok a půl a přijde mi, jako bych Vás znal léta. Teď budu pár týdnů v Praze. Samozřejmě stále bude funkční má e-mailova adresa petrmikyska@yahoo.com. Když Vám to vyjde a vyskytnete se v Praze - a budete mít chuť se se mnou setkat - zavolejte, napište. S výjimkou dvou týdnů po operaci mých krátkozrakých světel (23.7. - 5.8.) bych měl být k dispozici.

Přibližně od začátku září bych měl být v Mexiku a tam platí totéž, co pro Prahu. Nevím sice ještě přesně telefonů, ale spojení budete moci nalézt na webu ambasády www.mzv.cz/mexico. Takže, ještě jednou díky, těším se na shledanou a pokud se Vám to se mnou líbilo, nenechte si to pro sebe a šiřte dál, že konzulát v Torontu dobře funguje.

Je tu teď horko, kolem 35°C, ale to je akorát ta teplota, kterou mám rád. Mějte se a napište.

S úctou Petr Mikyska

16.7.2007

Padl teplotní rekord, vedra budou ještě větší

Praha/právo- Petr Kotek-Teplotní rekord z roku 1928 včera v pražském Klementinu neudolal. Už v 15 hodin tam naměřili 34,6 stupně Celsia, tedy o desetinu stupně víc než před 79 roky. Později odpoledne a k večeru padl další rekord - 35,8 stupně.

Rekord pro 18. červenec, který má hodnotu 37 stupňů, nebyl překonán od roku 1793.

Tak trochu závidět můžeme našim předkům, kteří se 16. července v roce 1840 dočkali jen 8,8 stupně Celsia.

Organizace, které od svých příslušníků vyžadují nošení stejnozářez, postupují různě. Pošta či dopravní podniky připravily pro letní dny jejich letní varianty zahrnující například šortky. Obdobně postupují městské policie. „Všeobecně lze říci, že je věcí zaměstnavatele, jak zaměstnancům v horkých dnech uleví,“ odpověděl na dotaz ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas, když po poledni, v tmavém obleku a s vázankou, vycházel z klimatizovaných prostor České televize.

Podobný formální oblek nebo kostým je svého druhu stejnozářezem nejen pro politiky, ale i pro manažery a leckdy také řadové zaměstnance některých firem. „Je lépe zůstat u vlněných tkanin. Dnešní evropští výrobci je dokážou zpracovat novým způsobem,“ říká Bořivoj Klug, ředitel pro design prostějovského Oděvního podniku.

Na Slovensku padlo v pondelok deväť teplotných rekordov

Bratislava-sme-V pondelok padli teplotné rekordy na deviatich z desiatich synoptických staníc, ktoré má Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) po celom Slovensku. Pre TASR to potvrdil Jozef Kozub zo SHMÚ.

Pondelok pokoril starý bratislavský teplotný rekord z roku 1958 (34,4 stupňa Celzia) a nový má hodnotu 35,3 stupňa Celzia. Rovnako staré rekordy padli aj v Lučenci, kde v pondelok namerali rovných 35 stupňov (predtým 34,3 stupňa), na Sliaci, kde namerali 35,8 stupňa (predtým 32,8 stupňa) a v Žiline sa ortuť v teplomery zastavila na hodnote 33,5 stupňa (predtým 32,1 stupňa).

V Kamenici nad Cirochou pondelňajšia horúčava prekonala rekord z roku 1994 (32,6 stupňa), nový má hodnotu 32,7 stupňa Celzia. Rovnako si "polepšil" aj inak chladný Poprad, kde namerali 31,3 stupňa (v roku 1994 to bolo 28,9).

O jednu desatinu stupňa padol aj rekord v najteplejšom Hurbanove, kde sa teplota vyšplhala na 36,7. Stanica v Piešťanoch ukazovala 35,2 stupňa, čo je o 1,1 stupňa viac ako v roku 2001. V Nitre namerali 36,1 stupňa, a tak padol rekord z roku 2001, ktorý mal hodnotu 34,7 stupňa.

Češi jsou třetím nejvyšším národem světa

Mnichov-novinky, famous-Od poloviny devatenáctého století se traduje, že Američané jsou nejvyšším národem světa. A skutečně, demografické údaje z těch let prokazují, že nejpočetnější národ na severoamerickém kontinentu měl v průměru nejvíce centimetrů na celém světě. Nejnovější průzkumy to však vyvrátily. Nejvyšší ze sledovaných zemí jsou dnes Nizozemci s průměrnou výškou 181,25 centimetrů, Češi zastávají třetí místo.

Češi se svými průměrnými 177,5 centimetry předčí i zmiňované obyvatel USA. Ti jsou vyšší v průměru 176,25 centimetrů. Druhým nejvyšším národem jsou Dánové se 180 centimetry. Podobně jako my jsou na tom dnes ještě Švédové a Norové.

Ale co nám tahle čísla říkají? Ekonomové tvrdí, že mnoho. Podle nich je totiž s výškou spojena řada měřítek životní úrovně. Vysocí lidé jsou zdravější, bohatší a žijí déle než ti malí. Některé studie také tvrdí, že vyšší lidé jsou v průměru inteligentnější.

Srovnání výšky národů v roce 1860 a 2000 provedl John Komlos z Universitát München. Zatímco před 150 roky měli Češi v průměru jen 162,5 centimetru, Američané 171 centimetrů. Za Atlantikem dodnes lidé vyrostli v průměru o 5 centimetrů, zato v Česku o 15. Největšími skokany jsou ale dnes nejvyšší Nizozemci. Tam je nárůst od roku 1860 o 18,75 centimetru z původní výšky 162,5 centimetru.

V Kremnici sa zatiaľ ťažiť nebude

Kremnica-sme (ČTK) rez, prl - Termín konečného rozhodnutia o kontroverznej ťažbe

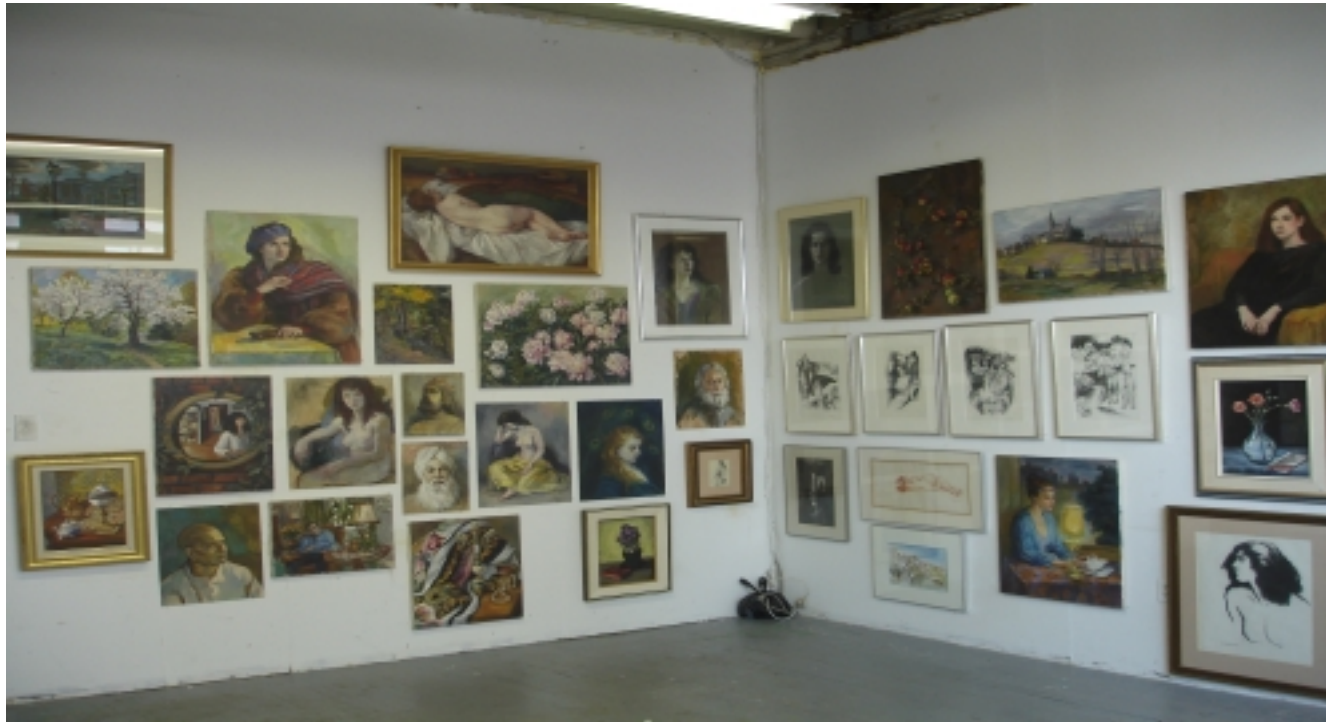
zlata v Kremnici sa odložil o ďalšie dva roky. Ministerstvo životného prostredia totiž zamietlo žiadosť spoločnosti *Kremnica Gold* o doplnenie súčasných podkladov a celý proces povolovania ťažby sa tak vráti na začiatok. ČTK to povedal riaditeľ spoločnosti Boris Bartalský. Ministerstvo malo do konca roka posúdiť vplyv pôvodného zámeru plánovanej ťažby na životné prostredie. O povolení ťažby definitívne rozhodne banský úrad.

„Chceli sme zapracovať do pôvodného zámeru ťažby zlata v Kremnici pripomienky dotknutých obcí,“ povedal Bartalský, podľa ktorého musí firma po negatívnom stanovisku ministerstva vypracovať nový zámer ťažby.

Spoločnosť ponúkla presunutie závodu, v ktorom sa bude pracovať s nebezpečným kyanidom, ďalej od mesta. *Kremnica Gold* okrem možnosti doplnenia podkladov neúspešne žiadala ministerstvo aj o ročné predĺženie termínu na posudzovanie vplyvu ťažby na životné prostredie.

Spoločnosť *Kremnica Gold*, ktorá je dcérskou spoločnosťou kanadskej firmy *Tournigan Gold*, plánuje pri Kremnici vyhlbiť 250-metrový kráter. V povrchovej bani chce za desať rokov vyťažiť 920.000 uncí zlata a sedem miliónov uncí striebra (unca = 31,1035 gramov).

Moving Art Sale until Sunday, July 22, 2007

for appointment please call

MARIA GABÁNKOVÁ

Zavolejte o informace!

TEL.: (416) 535-8063; FAX (416) 530-0069

www.paintinggalleries.net

e-mail: gabankova@paintinggalleries.net

KRATŠÍ JMÉNO, VÍCE MÍSTO!

Trans-Com Transport je nyní TCT

www.tct-ltd.com

INTERNATIONAL FREIGHT FORWARDERS

Změnili jsme lokalitu, abychom mohli nabídnout kvalitnější služby!

- Skladovací prostory činí 55,000 čtverečních stop
- Blízko mezinárodního letiště Pearson v Torontě
- Snadný přístup ke všem dálnicím
- Bezplatná telefonní linka zůstává **1-800-354-9046**

Najdete nás: 1260 Kamato Road, Mississauga, Ontario, Canada, L4W 1Y1
info@tct-ltd.com • www.tct-ltd.com • Tel: 905-361-2743 • Fax: 905-361-2753

TORONTO • PRAHA • OTTAWA • MONTRÉAL • BUFFALO • CHICAGO • ATLANTA

 TCT týdně přepravuje zboží mezi Severní Amerikou, střední a východní Evropou, s možností distribuce po celé Evropě, Kanadě a USA.

 Přepravujeme veškeré typy a velikosti nákladů – od špendlíků až po nákladní vozy – včetně automobilů, domácího vybavení, výstavních a technických materiálů.

 Celní sklady v Torontě a Praze slouží jako distribuční střediska pro celou Evropu a Severní Ameriku.

 Naše letecké oddělení v Praze provádí proclení a distribuci.

 Máme více než 25 let zkušeností v mezinárodní námořní, letecké, silniční i železniční přepravě.

Karlovarský festival: Svět filmu, skutečnosti i fasády Thermalu

Karlovarský festival tradičně zřizuje své hlavní centrum v hotelu Thermal, který se nachází na začátku lázeňské kolonády v Karlových Varech. Festivalový prezident Jiří Bartoška letos řekl, že festival rok od roku roste, zatímco stav (třicet let starého) Thermalu je čím dál tím víc nevyhovující. Snad škoda, že hotely nerostou a neslí jako stromy, jiné festivalové centrum, které by pojalo deset patnáct tisíc návštěvníků přehlídky, tu bohužel není.

Je pravda, že ubytování v hlavním festivalovém hotelu je trochu dobrodružné a hlavně tam na vás dýchne atmosféra socialismu 70. a 80. let. Dole v jídelně snídáte na socialistickou růžovou kartičku, na které vám stárnoucí dohlížitelka z dob restaurací a jídelen zaškrtně, že „jste už byl“. Její kolegyně v modrém stejnokroji poté ukáží, kde se smí sedět a kde ne, nebo nalijí hořké, slabé kafe či nabídnou karbanátky. Nakonec tu k obědu dostanete dokonce paellu - tedy to, co si v hotelu už dvacet třicet let představují, že paella vlastně je.

Přesto zanedbaný Thermal k festivalu už nějak patří zvlášť, vytváří symbolicky obraz naší divoké, rozhárané a opomíjené filmové scény. Kdo sleduje českou mediální scénu, může nabýt dojmu, že podobné problémy jsou vůbec groteskní svízeli českého filmu. Všude se mluví o tom, kolik máme úžasných filmařů, plánů a projektů - jen mít lepší hotely, větší státní granty na film nebo vzdělanější publikum. Ale vážně. Dodnes chybí zákon o kinematografii, stejně jako systémová politika na podporu nejen domácího filmu, ale vůbec české kultury.

Nicméně návštěvník si na zašedlý, nevyhovující hotel, který před každým ročníkem varští organizátoři polepí plakáty, vyluxují a ozdobí například třásněmi, jaksi už mile zvykl. Dokonce vám může připadat roztomilý, tedy pokud zrovna nejste nespokojený festivalový kapitán Jiří Bartoška.

Zastoupení českého filmu na letošním 42. Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech (29. června - 7. července) také Potěmkinův nazdobený Thermal trochu připomínalo. Od účasti Menzelovy hrabalovské adaptace *Obsluhoval jsem anglického krále* v oficiální soutěži letošního Berlinale se alespoň v Praze šušká, že český film si pomalu získává pozornost a vážnost v zahraničí. A tedy dospíváme k názoru, že budeme zase jednou brzy světoví - co na tom, že byla vidět jen ta fasáda starého hotelu.

Laskavá, podobně načínaná a dojemná komedie Jana Svěráka *Vratné láhve* získala v karlovarském klání tak trochu milosrdně hlavně Zvláštní uznání naopak za scénář pro Zdeňka Svěráka. *Kolja* byl údajně světovější, *Vratné láhve* jsou zase o něco více české, říkalo se v zákulisí. Porota ocenila na tomto kýči pro starší a pokročilě vtipné dialogy mezi oběma stárnoucími manžely (Zdeněk Svěrák a Daniela Kolářová), kteří ani „ve svém pokročilém věku nemají páru o tom, co to je život, neboť pro ně zůstává stále stejným tajemství jako kdysi,“ uvedl film sám starší Zdeněk Svěrák. Ovšem české publikum svým hlasováním rozhodlo navíc o tom, že otec a syn Svěrákovi si s tímto milým, nablýskaným filmem odvezou přeci jenom ještě Cenu diváků deníku *Právo*.

V kontextu například českých *Vratných láhví* bylo zajímavé shlédnout kanadský snímek *Away from her* (Daleko od ní), který představuje drsnější variantu dojemného snímku o stáří, ačkoliv tamní „důchodci“ jsou ještě více nažehlení a zachovalí - skoro jako z magazínu. Mladá herečka a nyní už i režisérka Polley v něm líčí boj stárnoucího muže o svou ženu (slavná Julie Christie), nemocnou Alzheimerovou chorobou, která se mu nenávratně vzdaluje a zapomíná na něj v prostorách starobince. Film rozvíjí meditaci nad životem ve dvou a nad tím, co v průběhu tolika let může být láska.

V sekci Jiný pohled se objevil už pravidelný kanadský návštěvník karlovarské přehlídky Bruce McDonald, který spolu s mladičkou kanadskou hvězdičkou (z trojky X-menů) Ellen Page uvedl experimentální a naturalistickou adaptaci knihy Maureen Medved *The Tracey: Fragments* (Tracey: Fragmenty). Obraz se zde rozpadá do několika fragmentů, zrcadel či menších obrazů, které na sebe navazují, odrážejí se, odpovídají si. Pokoušejí se evokovat roztržité vědomí vzdorující a ublížené dívky, jež se snaží vykřičet, či skoro vyštěkat svou bolest do světa.

Hlasitě propagovaný český film zůstává ale v porovnání s tím, co se točí v Rumunsku, v Rusku, Maďarsku a v Polsku drzým, tak trochu opožděným spolužákem. A to i kritikou ceněný snímek *Pravidla lázi* Roberta Sedláčka v tématice karlovarské soutěži Na východ od západu zcela zapadl. Vedle velkých témat filmů

Z KANADSKÉHO FILMU DALEKO OD NÍ

zmiňovaných zemí, ty české vypadají často mimochodem příliš komerčně, podbíživě, ačkoliv přitom uměle a lacině. O jisté zahleděnosti do sebe svědčí i to, jak čeští filmaři neustále v hrané tvorbě řeší „nanejvyšší“ českou rodinu a všechny ty manžele, prarodiče, milenky a děti...

Výjimky se objevují spíše v dokumentární tvorbě, jednou takovou byl snímek *Ztracená dovolená* Lucie Králová, která s ním vyhrála Cenu za nejlepší dokument do 30 minut. Film se odvíjí od skutečné události, kdy jeden cestovatel našel ve Skandinávii kufr s 22 ztracenými exponovanými filmy, které si na svých cestách po Evropě nafotil neznámí čínští turisté. Králová se vydává na cestu, aby zjistila, jestli je možné v našem světě ještě někoho najít podle vyvolaných negativů, a přitom vypráví o turismu, o nás samých i o lidské identitě.

Naopak rumunská kinematografie zažívá na světových festivalech velký boom, což je o to překvapivější, že ještě před osmi desítkami lety tam vznikala s bídou jeden film ročně. Může to znít příliš zjednodušeně a romanticky, ale Rumuni vzali kamery a vyrazili s nimi do ulic, aby natáčeli to, co kolem sebe vidí. Realisticky, minimalisticky, veristicky a s notnou dávkou černého humoru a deprese. Zdá se, že získali klíč k zobrazení toho, co se nazývá postsocialismem, a objevují novou sociální realitu i kupodivu velké příběhy malých hrdinů v podmínkách narychlo transformované a převrácené společnosti, kterou ovládají mafie a všudypřítomná korupce. Ale hlavně svižně nacházejí nové významy vyprázdněných pojmů, jako je spravedlnost, provincialismus nebo sociální soucit, které po pádu socialismu ztratily minimálně v této části světa své obsahy. Ne náhodou se jejich filmy odvážně vracejí i k přelomovému okamžiku dramatické revoluce roku 1989 a reflektují přesněji tehdejší bláhovou rétoriku o laciné svobodě, snadné demokracii a neviditelné ruce trhu, která tehdy všechny omamovala. Snímky jako

třeba *12:08 Na východ od Bukurešti* nebo *Papír rychle zmodrá* se jinými slovy odvažují zpětně reflektovat tyto divoké změny a přitom říkat věci, které v České republice nikdo ve filmu neříká.

Letošní festivalovou událostí byla projekce letošního vítězného snímku z MFF Cannes *4 měsíce, 3 týdny a 2 dny*, v němž rumunský režisér Cristian Mungiu líčí syrově a se smyslem pro všední detail osudy dvou mladých studentek těsně před koncem socialismu, z nichž jedna shání možnost, jak si nechat ilegálně udělat potrat. Otřesné svědectví lhotejné, materialistické společnosti vrcholí tím, že onen „rádobydlo“ si neváhá říct nejen o peníze, ale i o jednu službu navíc...

Druhý mimořádný snímek z Rumunska *California Dreamin' (bez konce)* líčil tragikomické peripetie vojenského vlaku NATO, odstaveného kvůli administrativním zmatkům na vedlejší koleji v malé rumunské vesnici, kde se dílem této ironie střetává malý a beznadějný kout zapadáková s velkým světem mezinárodní politiky i všech bláhových nadějí. Dovětek názvu tohoto podobenství - „bez konce“ stojí za titulem na paměť mladého talentovaného režiséra Cristian Nemesca, který tragicky zahynul při cestě z postprodukčních prací na film.

Do soutěžní sekce se po několika letech vrátil se společenskou metaforou i maďarský filmař Zoltán Kamondi, který ve Varech osobně uvedl příběh *Dolina*, natočený shodou okolností také v Rumunsku. Vypráví v něm, co se stane, když ztracené městečko kdesi ve Východních Karpatech přepadne horda neznámých násilníků, kteří zavedou nové, místním nesrozumitelné pořádky. Film s výraznou vizuální i kompoziční stylizací se soustřeďuje především na to, aby evokoval, jak pod vládou cizí zlovůle začnou mezi obyvateli upadat mezilidské vztahy a celé okolí se začne proměňovat ve smetišť.

Velkým tématem karlovarské přehlídky je vedle stavu hotelu Thermal a českého

filmu vůbec i pozice samotného festivalu ve světě. Vary nejsou honosnými „Cannes východem“, jak říkají jedni potichu a přitom nepřiliš skromně, protože jen těžko „dováží“ americké oscarové celebrity (letos Renée Zellwegerová a Danny DeVito) a patří spíše mezi středně velké přehlídky. Navíc v konkurenci obřích festivalů v Berlíně (únor) a v Cannes (květen) mají každý rok problémy zajistit si kvalitní filmy v oficiální soutěži. O to více ale karlovarský festival působí až neskutečně a iluzivně, neboť se v něm mísí velká slova a pompa světových filmů s provincialismem té malé, milé republiky uprostřed Evropy.

Jednou z největších zásluh karlovarského festivalu naopak zůstává, že domácímu publiku vozí kvalitní filmy z celého světa, které domácí ostudně komerční distribuce už vůbec neuvádí. Možná proto jsou tak zvaným bažůžkářským festivalem, neboť tisíce studentů a mladých lidí mohou ve Varech chodit na francouzské, argentinské, asijské nebo rumunské filmy, u nichž si mohou být jisti, že je neuvidí v žádném běžném kině svého města.

Ovšem prapor festivalu se hrdě vztyčuje na paláci spíš podle toho, kolik zástupců filmového byznysu se podaří na přehlídku dostat a kolik nových a slibných snímků se zde objeví pro svět. Ničím jiným si festival nezískává lépe renomé i za hranicemi své lázeňské „doliny“ a svého Thermalu. Letošním nejvýraznějším objevem zůstává ruský snímek *Prosté věci* nepřiliš známého Alexeje Popogrebského, který se předtím podílel spolu-autorsky pouze na snímku Borise Chlebnikova *Koktebel*. Jeho první samostatný snímek, který ve Varech ocenila FIPRESCI i ekumenická porota, nabízí mimořádně sugestivní pohled do všedního života obyčejného městského člověka - mizerně placeného anesteziologa Sergeje Maslova. Uvědomuje si, že už stárne, aniž by něco vykonal, vedle manželky a v malém komunálním bytě se cítí být outsiderem vlastního života. Když v tom ho zčista jasna jeden pacient postaví před těžké morální dilema. Opuštěný, vážně nemocný a kdysi slavný herec mu nabídne cenný obraz a příslib lepšího, zajištěného života, když mu anesteziolog pomůže bezbolestně zemřít a zbaví ho tím nekonečných bolestí umírání.

Popogrebského snímek stojí na výkonech dvou herců Sergeje Puskepalise a Leonida Broněvoje, kteří byli oba za svůj výkon ocenění i na závěrečném ceremonálu festivalu. Ovšem herecký koncert zde není nijak samoúčelný. Kamera sleduje Maslova s velkým smyslem pro všední detail i zachycení atmosféry dnešní ulice v Moskvě a „zanedbaného“, bortícího se světa, který ztratil mravní hodnoty, a z něhož každý musí znovu dolovat záblesky lidství a naděje o samotě.

Michal Procházka-Karlovy Vary

Je pravda, že popeláři robí víc a víc se snaží?

Jako klukovi a školákovi mi doma říkali, že když se nebudu učit a ve škole prospívat, stanu se popelářem, anebo metařem anebo budu pucovat kastroly. Natloukli mi do hlavy, že uklízet odpadky po jiných lidech je nejnižší profese na žebříčku povolání... Že uklízení je povolání těch, co neumí skoro nic.

Každá vyspělá společnost potřebuje reservoár lidí, kteří uklízejí po těch, kteří platí za to, že někdo po nich odstraňuje svinčik, co udělají a neuklidí.

S úžasem čtu informaci v místním tisku, že zaměstnanec městské úklidové služby, tedy uklízeči odpadků, vydělávají v průměru 48 000 dolarů ročně, což je trojnásobek minimální mzdy v Ontariu (minimální mzda zaměstnance je 16 000 ročně).

Předhodil jsem tento poznatek Mervynovi, a Merv řekl, jestli bych to dělal?

Řekl jsem, že ne; ale ne proto, že by mi vadilo uklízet, ale protože čím více se za někoho uklízí, tím on/ona uklízí méně, až přestane uklízet svinčik úplně.

„Jsi tedy z principu proti uklízení jako povolání?“ zaútočil Mervyn.

„V principu ano,“ řekl jsem váhavě. „Protože čím více je uklízečů svinčiku, tím více jako lidi spoléháme, že kdosi za nás poklidí, co bychom měli uklidit sami po sobě.“

Mervyn na mne hleděl pozorně a zamumlal: „Tvrdíš tedy, že čím více jsme opečováváni, tím více péče požadujeme, až pro sebe neuděláme nic?“

„Ano, řekl jsem tvrdě, čím více péče lidi dostávají, tím více péče požadují.“

„Chybuješ, příteli,“ řekl Mervyn protivně poučným tónem. „Lidi se dělí na dvě skupiny: ti, kteří po sobě uklízejí, a ti, kteří neuklízejí nikdy nic.“

„Hmm,“ řekl jsem s jistým obdivem, „vzpomínám si ze základní školy, že to byli vždy stejní žáci, kteří měli pod svým stolem *nasláno smetí*, byli den co den káráni a den co den měli pod stolem ohryzek, zmačkaný papír od svačiny, svinec.“

Pavel Motlach, který svinil pod sebe, přestože byl posílán do ředitelny, svinil pod sebe dál.

„Víš, jak Motlach pokračoval v úspěšnosti? Stal se popelářem?“ vyzvídal Merv.

„Náhodou vím, Motlach se stal bachařem v ostravském lágru pro politicky vzdorné; tam seděl i Václav Havel v osmdesátých letech a v devadesátých byl Havel zvolen československým prezidentem. Ale na tom neměl Motlach žádný podíl!“

„Co to povídáš,“ řekl Mervyn. „Takový bachař je uklízečem lidských duší.“

„Po srpnové okupaci v roce 1968,“ navázal jsem na Mervynova slova o uklízečích lidských duší, „se komunistická strana očišťovala od vzdorných a nepohodlných čistkami; statisíce členů strany byly vyškrtuty či vyloučeny z všemocné strany a tím společensky zničeny, propuštěny z práce, šikanovány, pokud neemigrovali jako těch dvě stě tisíc.“

Komunistická strana začala doplňovat svou členskou základnu z dělnické třídy. Tehdy vznikl pojem *hajzlbába*, což byl sociologický pojem, značící osobu z řad

uklízečů, kteří vstoupili do strany, horlivě se stali vykonavateli čistek a dohlíželi na čistotu a pravověrnost úplně zblblé normalizační kádrové politiky. Tyto hajzlové báby, ale i chlapi, se stali synonymem úpadku...“

Viděl jsem, že ztrácím Mervynovu pozornost k poslouhání takového absurdního folklóru normalizačních manýrů a už jsem mu nevyprávěl, že ředitel filiálního závodu ostravského podniku, kde jsem v sedmdesátých letech pracoval, si vzal uklízení jako vedlejší úvazek. Jednou jsem měl na závodě v Opavě nějakou poradou o zavádění počítače EC35, ze slavné řady okopírovaných IBM vyráběných v Minsku, a během jednání administrativní pracovníci závodu mačkali papíry a házeli je pod stůl. S podivem jsem se optal ekonomu závodu, co to je za manýry

házet zmačkané papíry pod stůl, a on mi s úsměvem odpověděl, že každého potěší představa, že ředitel závodu bude ty papíry sbírat a uklízet a ekonom vysypal odpadkový koš pod konferenční stůl.

Jako skoro vždycky, náš rozhovor s Mervynem odbočil od tématu k vzpomínkám.

Tak jsem řekl, že uklízení všeho druhu by nemělo být kariéra, ale startovací čára pro lidi bez vzdělání, bez jazykové znalosti a s malou ctižádostivostí.

„Slyšel jsi o konzultantech pro organizaci domácností?“ přerušil mne Mervyn, a pokračoval, že dostupnost materiálních věcí vytváří situaci, kdy lidé jsou doslova ztraceni ve vlastní domácnosti v záplavě věcí, které koupili a nepotřebují.

„O tom ani nechci slyšet,“ přerušil jsem Mervyna, „člověk nemá mít nic, o co se

nemůže sám postarat a co neumí sám uklidit.“

Ale naše mudrování už ztratilo šťávu a rozešli jsme se domů.

Na chodníku podél Wembley Drive jsem sesbíral tučnou plechovku od pepsi-coly a plastických láhví do sáčku, protože mi ty odpadky na chodníku vadí, a nevdá mi je sbírat. Pro mne je nepochopitelné, jak někdo dopije svůj nápoj a upustí plechovku na chodník.

Uklízím plechovky během svých procházek kvůli životnímu prostředí, ale za mzdu bych to dělat nechtěl. Ono je v materiálním blahobytu leccos složitější, a nejsložitější je povaha blahobytného člověka, že ano.

Zdravím a přeji hezký den a všechno dobré.

Ross Firla - Sudbury

*Special Sales
to Prague and Europe!*

Certain black out periods in effect!

*For the best price
please contact
your travel agent!*

www.czechairlines.com

CSA **CZECH AIRLINES** SKYTEAM

At home in the skies

Senzace: Češi hrají v neděli v Torontu

Někdy skutečně dělí úspěch od neúspěchu neviditelná nitka pavučiny, kterou pavouk upřede pro štěstí. Někdy zase stačí chvilka zaváhání a místo triumfu je zde ztracení. Pamatuji se, že někdy na přelomu roku 1995 a 1996 usedlo unavené štěstí na mne. Jak se praví v přísloví, že když je štěstí unavené... Kamkoliv jsem přišel, tak jsem něco vyhrál. Vyhrál jsem i v nějaké tombole letenku do Prahy, tam jsem jel se Slavii na fotbal do Říma a světe div se sešívání postoupili. Vyhráli ligu. A pak se najednou štěstěna odvrátila. Ten pocit známe nic se nedaří. Vzpomeňme jen na poslední Mistrovství Evropy. Češi měli skutečně nejlepší tým, ale proti Řecku to bylo zakleté. Zranil se Pavel Nedvěd, tyčka ochránila několikrát řeckého brankáře Nikopolidise a snad jedenkrát v historii o vítězství Řeků rozhodl „stříbrný gól“. Ironií je, že osm let před tím rozhodl o vítězství Němců ve finále ME rozhodl „zlatý gól“. Zkrátka českým fotbalistům se lépe v rozhodujících okamžicích spíše smůla na paty než štěstí. Porovnejme si však dvě MS v roce 1958 dokázali českoslovenští fotbalisté remizovat s úřadujícími mistry světa 2:2, když Němcům pomohl rozhodčí a rozdrtil Argentinu 6:1. O vyřazení rozhodla smolná prohra v opakovaném utkání s Iry v prodloužení 1:2. Celkové skóre kladné 9:6. Ve skupině jedno vítězství, jedna prohra a jedna remíza. Zatímco v roce 1962 ve skupině jedno vítězství, jedna prohra a jedna remíza. Pasivní skóre 2:3. Rovněž remíza 0:0 s úřadujícími mistry světa Brazilci. Celkové skóre na MS 7:7. Přesto tento rok se bere spolu s rokem 1976, kdy jsme se stali ME jako nejúspěšnější v poválečné historii.

Proč ten historický úvod? Inu Čeští fotbalisté na Mistrovství světa do 20 let, zatím na hřišti vyhráli pouze jednou a to se příliš výrazným soupeřem Panamou 2:1 a přesto jsou v semifinále. Je to díky štěstěně, která nám drží palce? Do značné míry ano, v prvním utkání proti Argentíně, které se skončilo 0:0 a poměr střel na branku byl 26:2 pro modrobílou, jistě při nás štěstí stálo. Nedá se to říci o druhém utkání se severní Koreou 2:2, kdy Češi v rozmezí deseti minut Kaloudou a Feninem otočili skóre z 0:1 na 2:1, ale Kwang-Ik v závěru z penality vyrovnal. I v třetím utkání proti Panamě dávali Češi branky až v závěru Kaloudou a Střeštíkem. Barahona sice snížil čtyři minuty před koncem na konečných 2:1, ale to již byl jistý postup mezi posledních šestnáct.

Zde nás čekali skvělí Japonci. I tentokrát vstřelili Češi dvě branky v závěru a obě z penality. Rozhodčí během utkání nařídil tři penality, ale mohl naříditi ještě o dvě víc. Jednu proti Japoncům a v závěru utkání za Okleštřkovu ruku. Nicméně o utkání rozhodli penaltový rozstřel a kromě Střeštíka, který nastřelil tyčku všichni proměnili, zatímco Japonci dvakrát nedali.

Kdyby někdo před Mistrovstvím světa hráčů do 20 let tvrdil, že nejdále z evropských týmů se dostanou Češi a Rakušané, pak by ho nikdo nebral vážně. Češi ve večerním souboji v Edmontonu pozornou obranou udrželi se Španěly devadesát minut bezgólový stav a v prodloužení Luboš Kalouda po rohovém kopu a dělovce z hranice šestnáctky jim dokonce zajistil vedení 1:0. Přestože se zdálo, že toto utkání dovedou naši do vítězného konce, ve 110 minutě Bueno z dálky vystřelil, brankář Petr vyrazil na tyčku a Mata poslal míč do

NEJVĚTŠÍ FOTBALOVÁ UDÁLOST V KANADSKÉ HISTORIÍ. MS DO 20 LET VYVRCHOLÍ TUTO NEDĚLI V TORONTU. BUDOU ČEŠI VE FINÁLE NEBO BUDOU HRÁT O TŘETÍ MÍSTO?

české sítě. Rozhodovaly opět pokutové kopy. I tentokrát se vyplatila speciální příprava, kterou naordinoval trenér Soukup. Češi všechny proměnili. Španěly dvakrát vychytil třetiligový Radek Petr. Za touto cestou do semifinále je jisté kus štěstí, ale také skutečnost, že ve vypjatých okamžicích při provádění střelby ze značky pokutového kopu měli Češi více než devadesátiprocentní úspěšnost, což se dá říci, o málokterém týmu na světě. Druhou skutečností je, že mladí čeští fotbalisté ve všech utkáních skórovali až v závěru druhého poločasu nebo v prodloužení. To svědčí o psychické i fyzické odolnosti týmu. Doufejme, že je síly neopustí v závěru šampionátu.

První čtvrtfinále se však hrálo v Torontu a zde došlo k velkému překvapení, když Rakušané zdolali Spojené státy v prodloužení 2:1. Nutno dodat, že již v prvním poločase byli Rakušané lepším mužstvem a dokázali využít vlhkého terénu a kluzkého míče, aby znepříjemňovali život americkému brankáři Seitzovi. První však kapituloval rakouský brankář Michael Zaglmair v 15. minutě po hlavičce Josmer Altidora. V závěru prvního poločasu se však dostal k odraženému míči Rubin Okotie a vyrovnal. I v druhém poločase měli Rakušané několik šancí, ale nedokázali je proměnit. Ve 103. minutě přišel na hřiště Erwin Hoffer, který o

dvě minuty později zaznamenal vítězný gól, když doslova dotlačil míč do americké branky. Skutečností je, že v té době hráli Američané již bez Anthony Wallace, který po druhé žluté kartě musel opustit hřiště. Američané, kteří asi postavili nejlepší juniorský tým v historii se pokusili zoufale zkorigovat výsledek utkání i v deseti hráčích. Následovalo několik brejků a řada neproměněných šancí Rakušanů. Před koncem prodloužení jsem požádal

KANADSKÝ NOVINÁŘ G. GROSS

redaktora Toronto Sun George Grosse, aby zhodnotil utkání:

GG: Musíme se dívat na tento šampionát tak, že jsou to mladí hráči a dělají chyby. Rozdávají míče jako dary podobně jako obchodní dům Honest Ed. Brankáři dělali chyby. Chápu, že tráva je kluzká a míč je slizký. Nebyl to tak dobrý zápas, jako když tu hrála Argentina s Polskem. Stejně dobré hráče má i Mexiko a Chile.

ABE: Jak hodnotíte tento nový stadión?

GG: Pro Toronto je to docela dobré.

ABE: Myslíte si, že to je velký úspěch pro kanadský fotbal, že se zde hraje MS do 20 let?

GG: Rozhodně ano i když je to pouze MS juniorů, ale je to přece jen MS. Přijedou sem představitelé FIFA, což zase znamená něco. Doufám, že se věci obrátí k lepšímu a fotbal zde zapustí kořeny.

Na tiskovou konferenci přišel jako první trenér poraženého mužstva Holanďan Thomas Rongen, který mimo jiné řekl.

TR: Chtěl bych pogratulovat vítězi, dnes jsme velice zklamaní, ale je zde daleko více pozitivních věcí než negativních. Hráli jsme dobře proti Brazílii, Uruguayi. V pěti zápasech jsme byli skutečně na úrovni v obraně. Dvanáctkrát jsme v pěti utkáních skórovali, což je také určitá vize.

Rakouského trenéra Paula Gludovatzte jsem se zeptal, co očekává od příštího duelu.

PG: Příští zápas je v Edmontonu, připadám si jako na tenisu létáme z Edmontonu do Toronta a z Toronta zase do Edmontonu, poslední zápasy budou v Torontu. Celkem si nemyslím, že je rozdíl mezi soupeři, je nám jedno jestli budeme hrát proti Čechům nebo Španělům. Střelec první rakouské branky **Ruben Okotie řekl:** Český tým je velice silný, fyzicky zdatný, ale chtěli jsme hrát se Španělskem, abychom mu oplatili porážku 0:5 z loňského ME.

Toto přání se rakouskému útočníkovi pákistánského původu nesplnilo.

Ve zbývajících čtvrtfinálových utkáních porazili chilští fotbalisté Nigerii 4:0 v prodloužení a Argentina Mexiko 1:0. V prvním semifinále hrají tedy po uzavěrci tohoto vydání Češi s Rakouskem ve středu v Edmontonu. Ve čtvrtek se pak střetne v Torontu v jihoamerickém duelu Argentina s Chile. Vítězové se pak utkají v torontském finále v neděli 22. července 2007 v 15:15. Zápas o třetí místo začíná o tři hodiny dříve.

Aleš Březina - Toronto

NitraTravel INC.
Inspired Travel Solutions

don't just dream

..... be inspired and travel

Cruise the 7 Seas

Explore the Arctic

Escape to Wellness

Balloon to Great Heights

Romance just for 2

Relax by the Pool

CREATE YOUR INDIVIDUAL HOLIDAY EXPERIENCES

and

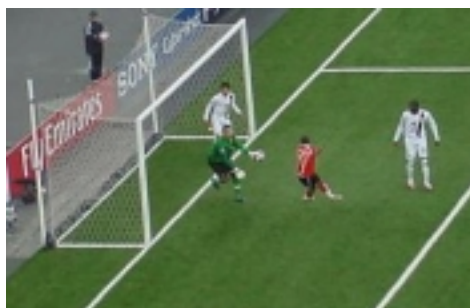
EXPLORE A WORLD OF WONDERS

Contact us for more details

fax:(416) 504 8186

(416) 504 3800

TICO

PŘED AMERICKOU BRANKOU. Z UTKÁNÍ RAKOUSKO-USA 2:1.

Český tenis sahal ve Wimbledonu po velkém triumfu

Královne poděkovala Králové

Proběhla korunovace staronových panovníků, krále a královny. Ale zatímco u pětadvacetiletého fenoména Švýcara Rogera Federera k tomu došlo podle scénáře, návrat na trůn o dva roky starší Američanky Venus Williamsově byl senzační. Ano, jde o vítěze dvouhry Wimbledonu, nejstaršího a nejprestižnějšího tenisového turnaje na světě, jehož historie se na travnatých dvorcích začala psát už v roce 1877 a letos se uskutečnil jeho 121. ročník! A po čtyřicáté tomu tak bylo v otevřené tenisové éře, kterou se nazývá doba, v níž existuje oficiální profesionalismus a síly mezi sebou za velmi lukrativních ekonomických podmínek měří nejlepší hráči a hráčky naší planety. A jsme-li u historie, i letos se do ní na jihozápadním předměstí britské metropole Londýna vrývaly důležité zápisy.

Avšak i jeden negativní fakt, který ovšem nelze nijak ovlivnit. Počasí! Tolik času, který propršel, Wimbledon už dlouho nepamatuje. Vlastně s výjimkou posledních tří dní turnaje celé dva týdny. Došlo např. k takovým raritám, že Federer, jemuž ve 4. kole vzdal zraněný Němec Haas, skoro celý týden, od pátku do čtvrtka, nevkročil na kurt... A pak se Španělem Ferrerem neodehrál ani jeden set a opět začalo pršet. Nebo utkání 3. kola Španěla Nadala se Švédem Soderlingem se vinou dešťových přestávek protáhlo na neuvěřitelných pět dní. Snad tohle šéfy wimbledonského *All England Clubu* dostatečně motivuje k tomu, aby výstavbu střechy nad centrálním dvorcem dokončili už do roka a ne až do dvou... Ale to, že za této situace organizátoři stihli turnaj přece jen dohrát ve stanoveném termínu a přitom neporušili ani tradici první volné neděle, zaslouží ocenění. A vlastně i to, že se všechno odehrálo v absolutní bezpečnosti, třebaže v těch dnech na základě opakovaných teroristických útoků panoval ve Velké Británii stav nejvyššího ohrožení!

Přesto Britové spokojeni být nemohou. Alespoň co se týče, ale už tradičně, výsledků jejich tenistů. Ženskou dvouhru v domácím prostředí naposledy vyhrála Virginia Wadeová v roce 1977 a mužskou dokonce Fred Perry v roce 1936! Letos navíc pro zranění zápěstí nenastoupil ani nejvyšší britský trumf v tenisové hře Andy Murray a vlajku hrdého Albionu mohl držet pouze třiatřicetiletý veterán a čtyřnásobný semifinalista Wimbledonu Tim Henman. Ten však na víc než na druhé kolo nestačil a také si dovolil nezvykle tvrdou kritiku na adresu domácí tenisové federace, která jen zásluhou toho, že Wimbledon pořádá, každým rokem vydělává neskutečné milióny liber. „Federace by měla daleko víc podporovat naše mladé hráče a hráčky. Je to ostuda, jak se k nim chová,“ zdůraznil Henman. Ale z jednoho nečekaného úspěchu se hostitelé přesto radovali. A stál za ním přece jen Murray. Ovšem Jamie Murray, jednadvacetiletý a o rok starší, zatím skoro neznámý, bratr Andyho. Společně se Srbkou Jelenou Jankovičovou totiž vyhrál smíšenou čtyřhru, což se naposledy v britských barvách podařilo Duriové a Batesovi v roce 1987.

Tenisová světová špička bezesporu mládne. Vždyť mezi čtyři semifinalisty mužské dvouhry se probojovali tři hráči ve věku do jednadvaceti roků! Jednadvacetiletý Španěl Rafael Nadal, stejně starý Francouz Richard Gasquet a dokonce teprve devatenáctiletý Srb Novak Djokovič. K něčemu podobnému došlo naposledy před třiceti lety, když elitní semifinálou společnost tvořili Američané Connors, McEnroe, Gerulaitis a s nimi Švéd Borg. Djokovič nakonec v boji o postup do finále musel vzdát Nadalovi, ale o jeho výjimečných kvalitách hovoří, že jen za první polovinu letošního roku vyhrál tři turnaje ATP Tour: v Adelaide, Miami i Estorilu a na grandslamovém v Paříži postoupil do semifinále. Mimochodem jeho osobním trenérem je bývalý československý reprezentant, Slovák Marian Vajda, který tvrdí: „Je až neskutečné, jak velký talent, ale rovněž vůli na sobě tvrdě pracovat, Djokovič má. Tahle kombinace je výjimečná. Doufám, že jednou Wimbledon vyhraje...“

Letos však o titul nejcennější bojovali dva suveréni. Tak velcí, jaké mužský tenis, když vezmeme v úvahu role světové jedničky i dvojky, ještě neměl. Vždyť Švýcar Federer v čele počítačového žebříčku vládne už od 2. února 2004 a Španěl Nadal zaujímá jeho druhou příčku od 25. června 2005. Při vyrovnanosti současného tenisového pole něco neuvěřitelného! Ve finále Wimbledonu spolu svedli třináctou vzájemnou bitvu a i ta byla výjimečná. Ještě v polovině rozhodujícího pátého setu všechno nasvědčovalo tomu, že tentokrát bude úspěšnější Nadal. Jeho topspiny, hodně připomínající legendárního Borga v dobách největší slávy, měly na trávě mimořádnou účinnost a v jeho prospěch hovořila i kondice. Koncovku však znovu lépe zvládl Federer, mimochodem i k potěšení své slovenské přítelkyně Mirky Vavrinecovej a stal se wimbledonským šampionem už popáté za sebou! Tedy zopakoval to, čím svět udivil v letech 1976 až 1980 Bjorn Borg. A také přiznal: „Když jsem viděl, jak v čestné lóži sedí takové tenisové legendy jako Bjorn Borg, Jimmy Connors, John McEnroe či Boris Becker, bylo to pro mě neuvěřitelně těžké. Vyrovnat Borgův rekord je pro mě nesmírnou ctí.“ Experti však pevně věří, že Federer má ve svých pětadvaceti letech ještě dostatek času na to, aby vyrovnal nebo i překonal zdánlivě už nedostižný rekord Američana Peta Samprase, který wimbledonskou trofej zvedal nad hlavu dokonce sedmkrát a to v letech 1993 až 1995 a 1997 až 2000! Navzdory tomu, že někteří z těchto odborníků letos na jaře, když Federer na turnajích ATP Tour krátce za sebou utrpěl čtyři prohry, z toho dvě s Argentincem Canasem, jednu s Nadalem a jednu s Italem Volandrim, nad jeho kariérou už dělali kříž.

Naopak dvouhra žen zažila senzaci. Ze šestnácti nejvýše nasazených hráček se do finále neprobojovala ani jedna! Obhájkyně prvenství a čtvrtá nasazená Francouzka Mauresmová ztroskotala na Češce Vaidišové, třetí nasazená Srbka Jankovičová na Francouzce Bartoliové,

druhá nasazená Ruska Šarapovová na Američance Venus Williamsově, přičemž všechny tři favoritky vypadly už ve 4. kole! Vedoucí tenistka světového žebříčku a nejvýše nasazená Belgičanka Heninová v semifinále nestačila také na Bartoliovou. Až devatenáctá světová hráčka Marion Bartoliová se na wimbledonských kurtech proměnila v tenisový zázrak. Na první pohled menší dáma při těle, která doslova strká před sebou forhend i bekhend obouruč, udolala své mnohem zvůnější rivalky bojovností i trpělivostí. Po prvním prohraném setu 1:6 v semifinále s Heninovou by na ni nevsadil nikdo ani zlámanou grešli. Třidvacetiletá tenistka, která vyrostla na Korsice, se však svěřila: „Najednou jsem v hledišti zahlédla Perce Brosmana, který hrál Jamese Bonda, můj oblíbenou filmovou postavu. A viděla jsem, jak mně fandí. Řekla jsem si, že takhle špatně přece před ním hrát nemohu!“

Finále Bartoliové proti Venus Williamsově bylo soubojem nejniže postavených hráček od roku 1975. Vlastně od doby, kdy světový počítačový žebříček vzniknul. Už trojnásobná wimbledonská vítězka Venus Williamsová, v tu chvíli ovšem až jednatřicátá hráčka světa, zopakovala své primáty z let 2000, 2001 i 2005 a po Čechoameričance Martině Navrátilové, Američance Billie-Jean Kingové a Němce Steffi Grafové, se stala čtvrtou ženou, která si tuhle korunu nasadila minimálně čtyřikrát. Když si uvědomila, že zase převezme vítězný šek na 700 tisíc britských liber, právě nezapomenutelné Kingové vzdala poklonu: „Cítím se na vrcholu světa a speciálně Billie-Jean moc děkuji. Za to, že pomohla ve světovém tenisu prosadit, abychom my ženy hrály za stejné peníze jako muži.“ Anglický tisk pak přinesl vtipný titul: „Queen thanks to a King“. Pro Venus Williamsovou je charakteristické, že i když se jí na jiných turnajích nedaří, Wimbledon hraje skvěle. Takže snad právě proto se nechala slyšet: „Svou kariéru chci ukončit až v roce 2012, kdy se v Londýně budou konat olympijské hry a tenis se bude hrát ve Wimbledonu. Ráda bych si zopakovala ten slastný pocit, když jsem se v roce 2000 stala olympijskou vítězkou v Atlantě.“

Spotěšením lze konstatovat, že ani český tenis se ve Wimbledonu neztratil. Dokonce stál krůček od velkého triumfu. Ze čtrnácti reprezentantů ve dvouhře mužů a žen jich plná polovina postoupila do 2. kola, tři do třetího a Tomáš Berdych i Nicol Vaidišová bojovali ve čtvrtfinále. V něm Berdych už nestačil na Nadala. Ale Vaidišová po předchozí výhře nad Mauresmovou měla v semifinále proti Srbce Ivaničové výhodu tří mečbolů! Bohužel ani jeden z nich neproměnila a po prohře 5:7 v rozhodujícím setu výstižně konstatovala. „Byla jsem lepší než soupeřka. Ovšem psychika je asi nejslabším článkem mojí hry. Jsem velmi emotivní člověk...“ Navíc v semifinále by bývala Vaidišová proti Venus Williamsově měla určité šanci. Úderově je na tom teprve osmnáctiletá česká reprezentantka skvěle, takže by jí měla patřit velká budoucnost. Hodně nadějně ale vypadá i dvacetiletá Lucie Šafářová.

Ta ve 3. kole sahalo po vítězství nad třetí světovou hráčkou Jankovičovou ze Srbska, ovšem dvě hodiny a 36 minut trvající drama do postupové koncovky také nedotáhla. Naopak velké starosti má Radek Štěpánek, jehož loni jediný míč proti Švédovi Bjorkmanovi dělil od wimbledonského semifinále. Po zdravotních problémech z loňského podzimu se stále nemůže dostat do formy a letošní prohra v prvním wimbledonském kole s Francouzem Mathieuem ho sesunula z první stovky světového žebříčku, až na 127. místo!

A na závěr wimbledonského účtování ještě krátce o slovenském tenisu. Z jeho čtyř zástupců ve dvouhře to logicky nejdále dotáhla Daniela Hantuchová. V boji o postup do čtvrtfinále však propásala proti dvojnásobné wimbledonské šampionce Sereně Williamsově ohromnou šanci. Američanku totiž v závěru druhého setu postihly prudké křeče, v podstatě nemohla po centrálním dvorci ani dobře chodit, ale míče forhendu i z bekendu vystřelovala maximální silou. A byla to Hantuchová, která se z této situace neuvěřitelně psychicky sesypala. Na svou obhajobu prohlásila: „Cítila jsem ke zraněné soupeřce velkou lítost a bylo pro mě velmi těžké se na hru koncentrovat.“

JAROSLAV KIRCHNER, Londýn

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků v našich novinách.

Aktuální vždy v den vyjítí novin.

www.satellite1-416.com

www.zpravy.ca

www.zpravy.org

Předchozí číslo v PDF

www.13.satellite1-416.com

www.13.zpravy.ca

Kalendář

Co se připravuje

v krajské komunitě v Kanadě

www.kalendar.satellite1-416.com
